ARBEIDERPARTIET

OSLO ARBEIDERPARTI

2. UTKAST TIL PROGRAM 2027-2031

En by med muligheter for alle **1**
Oppvekst og kunnskap **2**
Kvalitet og like muligheter i skolen 2
En bedre skolehverdag for alle 3
Mer støtte til skoler med særskilte utfordringer 4
Flere gjennom videregående opplæring 5
En god start i barnehagen 5
En sterkere studentby 6
En tryggere by og innsats mot ungdomskriminalitet **8**
Tidlig innsats som forebygger kriminalitet 8
Raske reaksjoner og nye muligheter 9
Et sterkt barnevern 9
Eldrekraft og eldreomsorg **11**
Et aktivt og selvstendig liv hele livet 11
Omsorgstjenester med kvalitet og trygghet 12
Støtte til pårørende som står nær 13
Helse, omsorg og livskvalitet **15**
Tilgjengelige og sammenhengende helsetjenester 15
En styrket helsestasjon- og skolehelsetjeneste 16
Bedre kvinnehelse gjennom hele livet 17
En human og helhetlig ruspolitikk 17
Arbeid, inkludering og et seriøst arbeidsliv **19**
En god vei inn i arbeidslivet 19
Flere i arbeid og aktivitet 19
Et ryddig og organisert arbeidsliv 20
Byutvikling og transport i hele Oslo **22**
En mer ambisiøs styring av byutviklingen 22
En vakker, levende og grønn by 23
Trygg og effektiv transport i hele Oslo 24
En aktiv boligpolitikk for Oslo **26**
Flere boliger for en voksende by 26
En sterkere boligsosial politikk 26
Nye boformer og et tryggere leiemarked 27
Klima, natur og den grønne byen **29**
Natur og friluftsliv tett på folk 29
En by som leder an i det grønne skiftet 30
Næringsliv, innovasjon og kultur **31**
Kompetanse og arbeidsplasser for framtiden 31
Levende byliv, handel og reiseliv 31
Kunst, kultur og kreative næringer som skaper verdi 32
Kultur, idrett og frivillighet **34**

Kultur, idrett og fellesskap tilgjengelig for alle 34
Flere arenaer for kultur, idrett og fellesskap 35
Frivillighet som bærebjelke 36
Mangfold, likestilling og inkludering 37
Likestilling, tilhørighet og deltakelse 37
En tilgjengelig by 37
Ansvarlig styring av en by i vekst 39
Oslo kommune som arbeidsgiver 39
En ansvarlig forvaltning av fellesskapets verdier 40
Digitalisering og teknologi for bedre tjenester 41
Beredskap i en urolig tid 41

En by med muligheter for alle

Oslo er en fantastisk by som trekker til seg folk fra hele landet og hele verden. Det er ingen tilfeldighet, for i hovedstaden vår finner du muligheter til å utvikle deg, utfolde deg, studere, starte bedrifter, oppleve kultur og idrett, og finne sammen med mennesker som er både like og ulike deg selv. Likevel er mulighetene i Oslo fortsatt for ulikt fordelt. Hvor du vokser opp, hvilken bakgrunn du har og hva slags økonomi familien din har, påvirker fortsatt hvilke muligheter du får i livet. Det er urettferdig for den enkelte, og det holder Oslo tilbake. Det vil Oslo Arbeiderparti endre. Vi trenger en ny kurs for byen og en ambisiøs politikk for alle oslofolk. Oslo Arbeiderparti skal satse på menneskene som bygger denne byen, fremfor å kutte i tilbudene til dem som trenger det mest.

For Oslo Arbeiderparti starter denne kursendringen med å sikre at alle barna våre får en god oppvekst. Osloskolen skal gi alle barn de grunnleggende ferdighetene de trenger for å lykkes i livet. Derfor vil vi ha mer lesing, mer praktisk undervisning og mindre skjermbruk blant de yngste. Ingen barn skal gå ut av Osloskolen uten å kunne lese, skrive og regne.

Vi må også sørge for at flere unge finner sin plass i fellesskapet. Da må unge ha gode oppvekstvilkår og fritidstilbud i hele byen. Vi skal skape flere veier inn i utdanning og arbeid. Derfor vil vi sørge for 10 000 ungdomsjobber, styrke samarbeidet mellom skole, bydel, politi og barnevern for å fange opp sårbare unge tidligere, og vi skal trappe opp innsatsen mot rekruttering til kriminelle miljøer både på gata og på digitale arenaer. Unge i Oslo skal oppleve at det finnes muligheter for dem, og at byen stiller opp når de trenger det.

Oslo skal være en levende by, der det er lett å komme seg rundt og oppleve byen. Enten du trives best i marka, på café eller på Ullevål stadion, skal du ha gode og varierte tilbud. Oslo Arbeiderparti vil gjøre kollektivtilbudet bedre og enklere å bruke. Vi vil forenkle billettordningene, senke prisen for ungdom og gjøre det enklere å reise på tvers av byen. Vi skal garantere en kulturpolitikk som gjør byen levende, og der alle får muligheten til å delta.

For å ha en levende by må Oslo også være et sted der det er lett å starte og drive bedrift. Næringslivet skaper arbeidsplasser, verdier og muligheter, og skal møte en kommune som spiller på lag. Byen vår skal bli renere, grønnere og vakrere. Vi skal utvikle hele byen, med grønne lunger og sterke, aktive lokalsentre der folk bor. Vi skal legge til rette for at det bygges flere boliger, og at flere får nøkkelen til sin første bolig.

I denne byen skal du ikke grue deg til å bli gammel. Vi skal ta i bruk eldrekraften slik at flere eldre kan bidra i arbeidsliv, frivillighet og lokalsamfunn. Samtidig skal vi bygge nok sykehjemsplasser og gi bedre helse- og omsorgstjenester. Vi vil bekjempe ensomhet gjennom bedre aktivitetstilbud og flere møteplasser, bygge flere seniorvennlige boliger og sikre hjemmetjenester som gir større trygghet. Vi vil gi alle over 80 år som trenger det, tilbud om besøksvenn. Alle skal kjenne at de har noen som er der for dem.

Dette er kjernen i vår ambisjon for Oslo: å investere i mennesker og skape muligheter gjennom hele livet. En politikk som gir barn en god start, unge en vei inn i utdanning, arbeid og bolig, og eldre muligheten til å leve trygge, aktive og verdige liv. En politikk som bygger sterke nabolag preget av respekt, ansvar og fellesskap, og som gir rom for både frivillighet, næringsliv og nye initiativ. Slik skaper vi et sterkere fellesskap, mindre utenforskap og flere muligheter for alle i Oslo. Dette er vår plan for å gjøre Oslo til en by med muligheter for alle.

Oppvekst og kunnskap

Oslo Arbeiderparti vil at flere elever skal lære mer, ha en bedre skolehverdag og fullføre utdanningen. Derfor vil vi styrke grunnleggende ferdigheter, satse på tidlig innsats, legge til rette for mer praktisk undervisning gjennom bedre tilgang til bøker, utstyr og læringsarenaer utenfor klasserommet, og sikre sterke nærskoler.

Oslo skal være en by der alle barn og unge lærer, trives og lykkes, uavhengig av hvor de vokser opp eller størrelsen på foreldrenes lommebok. Barnehage, skole og fritid skal utjevne forskjeller og gi alle muligheten til å delta, mestre og skape sin egen framtid.

Kvalitet og like muligheter i skolen

Utfordringen

Osloskolen skal gi alle barn og unge like muligheter, men forskjellene mellom elever og skoler er fortsatt store. For mange får ikke hjelpen de trenger tidlig nok, og noen faller utenfor på grunn av faglige utfordringer, fravær eller manglende tilhørighet. På enkelte skoler forsterkes utfordringene av levekårsproblemer og uro i læringsmiljøet.

Vår løsning

Vi vil bygge en sterk fellesskole med gode skolebygg, sterke fagmiljøer og et lag rundt elevene som gir alle mulighet til å lære og mestre. Flere skal få hjelp tidlig, og skolene skal ha ressursene og kompetansen som trengs for å møte elevenes ulike behov.

Oslo Arbeiderparti vil:

- prioritere fysiske lærebøker og sikre gode skolebibliotek med bibliotekar for alle elever
- sikre alle elever opplæring i digital dømmekraft, kildekritikk, kunstig intelligens og rettigheter på nett
- ha flere yrkesgrupper rundt elevene med behov for tilrettelegging, for eksempel med sosialagenter som styrker samarbeidet mellom skole og hjem.
- opprette flere spesialgrupper ved ordinære skoler, slik at flere elever kan gå på skole i sitt nærområde
- sikre forutsigbar finansiering for elever med omfattende tilretteleggingsbehov
- opprette flerårige skoleutviklingsprogram for de mest levekårsutsatte skolene
- etablere forpliktende samarbeidsavtaler mellom skoler og bydeler
- sikre gode rutiner for overføring av nødvendig informasjon ved skolebytte og overganger mellom skoleslag
- gjøre det enklere for lærere og andre ansatte i skolen å ta etter- og videreutdanning.
- begrense prøve-, rapporterings- og kartleggingstrykket til det som er nødvendig for å gi tilpasset undervisning og gode tilbakemeldinger til elevene.
- sikre tomter til nye skoler og bygge flere kommunale skoler framfor å leie kapasitet som blir dyrere for kommunen over tid.
- starte planlegging og bygging av skoler i Verdensparken på Furuset, på Mortensrud, på Hoff og to på Ensjø, samt utvide Bjørvika skole til 1.–10. trinn.

En bedre skolehverdag for alle

Utfordringen

Altfor mange barn opplever tidlig at skolen blir vanskelig. Lese- og regneferdighetene svekkes, og noen faller ut av fellesskapet gjennom fravær, mobbing eller faglige utfordringer. På enkelte skoler forsterkes dette av levekårsproblemer og uro i læringsmiljøet. Samtidig går elever i dag to år lenger på skolen enn for 20 år siden, og Osloskolen har utvidet skoleåret med 238 ekstra undervisningstimer i norsk, matematikk og naturfag på de laveste trinnene. Likevel ser vi ikke en tilsvarende forbedring i grunnleggende ferdigheter. Skjermbruken har økt, mens lesing, konsentrasjon og håndskrift har fått mindre plass.

Vår løsning

Vi skal skape en skolehverdag preget av trygghet, læring og mestring. Alle elever skal få en god start på sitt skoleliv, utvikle seg og tilegne seg grunnleggende ferdigheter gjennom hele grunnskolen. Mer lek, bevegelse og praktisk læring skal kombineres med tidlig oppfølging, sterke fagmiljøer og trygge skolefellesskap.

Når elevene allerede tilbringer mer tid på skolen enn tidligere, må tiden brukes bedre. Vi vil styrke lesing, skriving og regning gjennom mer praktisk og variert undervisning og gi boken en tydeligere plass i klasserommet. Skjermbruken har økt for mye, særlig for de yngste elevene. Derfor vil vi flytte mer av læringen fra skjerm til bok. Flere bøker, mer lesing og færre digitale distraksjoner skal gi bedre konsentrasjon, sterkere leseferdigheter og økt læringsutbytte.

Oslo Arbeiderparti vil:

- gjennomføre en reform av skolehverdagen for de yngste, hvor vi tar leken tilbake i skolen, gir en tryggere overgang fra barnehage til skole og sikrer bedre læring
- ha mer fysisk aktivitet i skolehverdagen
- styrke skolens mulighet til å følge opp alle elever ved å styrke laget rundt elevene med blant annet flere miljøarbeidere, sosialarbeidere og spesialpedagoger
- sikre lærertettheten i hver klasse på 1. trinn og øke den på noen utvalgte skoler i et prøveprosjekt
- gjøre teoretiske fag mer konkrete og relevante ved å bruke naturen, skolebibliotek, matlaging, kreativ utfoldelse og skapende aktiviteter som en integrert del av undervisningen
- øke andelen timer i praktiske og estetiske fag i småskolen og sørge for at skolene har nødvendig fagkompetanse og utstyr for å gi god opplæring
- ikke gi elever på 1.-4. trinn individuelle digitale enheter som kan tas med hjem
- opprette et fraværsteam med spesialkompetanse på skolefravær og skolevegring som bistår elever og foreldre, og sørger for at elever fortsatt er en del av klasse- og skolefellesskapet ved langvarig fravær
- styrke Aktivitetsskolen gjennom gratis AKS også for 4. trinn med tilgang til god leksehjelp
- gjennomføre forsøk med AKS som en integrert del av skolehverdagen
- garantere rask faglig oppfølging gjennom smågrupper, leseveiledning og intensive kurs ved behov
- etablere et yrkesfagprosjekt for veiledningstjenesten i ungdomsskolen for å få flere elever til å velge yrkesfag og bidra til større mangfold i utdanningsvalgene

- sikre at elever som utsettes for alvorlige trusler eller vold slipper å gå i klasse med den som utsetter dem for det. Det er den som forårsaker dette som skal bytte skole- eller læringsmiljø, ikke den som rammes
- styrke tilbudet om et frivillig 11. skoleår, slik at elever som mangler grunnleggende ferdigheter stiller sterkere til videregående opplæring

Mer støtte til skoler med særskilte utfordringer

Utfordringen

Noen ungdomsskoler står overfor større utfordringer enn andre. Høyt fravær, utenforskap, kriminalitet, rus og utrygghet gjør det vanskeligere å skape et godt læringsmiljø. På enkelte skoler forsterkes utfordringene av levekårsforskjeller og manglende tilknytning til arbeid, fritidsaktiviteter og positive fellesskap. Skolen kan ikke løse dette alene. Når elever står i fare for å falle utenfor, må skole, bydel, politi, barnevern og andre hjelpetjenester samarbeide bedre.

Vår løsning

Vi vil gi skoler med særskilte utfordringer ekstra støtte og styrke laget rundt elevene. Innsatsen skal komme tidlig og være godt samordnet mellom skole og hjelpetjenester.

Alle elever skal møte en skole som både stiller krav og gir støtte. Skolene skal ha tydelige rammer for trygghet og orden, samtidig som elever som strever får rask hjelp. Slik skal flere lykkes på skolen og bli en del av sterke og trygge fellesskap.

Oslo Arbeiderparti vil:

- etablere en særskilt satsing for ungdomsskoler i områder med store levekårsutfordringer, inspirert av Loftsrudmodellen, der man kan teste ut blant annet:
    - opprette samarbeid om jobbpraksis i skoletiden med næringsliv og lokalmiljø for de eldste elevene ved skoler med særlige utfordringer.
    - innføre et prøveprosjekt der elever på ungdomstrinnet kan starte skoledagen en time senere enn i dag, i tråd med forskning om søvn og alder, ved skoler med særlige utfordringer.
    - innføre to kontaktlærere per trinn ved ungdomsskoler med særlige utfordringer, slik at hver kontaktlærer får ansvar for færre elever.
    - sørge for at skoler med særlige utfordringer alltid kan ha en barnevernskoordinator til stede på skolen
- vurdere endringer i skolegrenser og inntaksområder for å motvirke segregering, blant annet ved å vurdere sammenslåing av skoler i sterkt oppdelte bydeler
- jobbe for større handlingsrom for skoler til å gjennomføre sekkesøk og kroppsvisitasjon ved mistanke om fare for andre elever, og flytte elever til et alternativt undervisningstilbud som siste utvei

Flere gjennom videregående opplæring

Utfordringen

For mange ungdommer er videregående skole krevende. Mens noen skoler er svært populære, sliter andre med lav søkning, lavere gjennomføring og større utfordringer i læringsmiljøet. Samtidig faller altfor mange unge utenfor både utdanning og arbeid. Oslo trenger at flere velger og fullfører yrkesfag. I dag er søkningen til yrkesfag den laveste i landet, samtidig som behovet for fagarbeidere er stort både i næringslivet og i kommunen.

Vår løsning

Vi skal bygge en videregående skole der alle elever får mulighet til å lykkes. Derfor vil vi styrke kvaliteten, gi ekstra støtte til skolene med størst utfordringer og utvikle tydelige faglige profiler. Med en sterkere satsing på yrkesfag og tettere samarbeid med arbeidslivet skal flere skoler bli attraktive førstevalg, og flere elever skal fullføre opplæringen.

Oslo Arbeiderparti vil:

- bygge Myntgata skole som en yrkesfaglig storskole i sentrum. Dette skal bli et faglig fyrtårn med moderne yrkesfaglige løp som møter behovene i framtidens arbeidsliv
- gjøre Bjørnholt videregående til en sterk profilskole for realfag og yrkesfag, i samarbeid med karbonfangst- og lagringsanlegget Klemetsrud
- ha en særlig satsing på Hersleb og Ulsrud videregående med mål om å gjøre dem til rendyrkede yrkesfagskoler og attraktive førstevalg
- styrke tilbudet om yrkesfaglige retninger vest i byen
- innføre insentiver for å få flere til å velge yrkesfag, for eksempel økt stipend
- samarbeide med universiteter og kunnskapsmiljøer om tilbud til elever med høyt læringspotensial
- etablere en felles digital søknadsportal for lærlingplasser i Oslo
- innføre gratis skolemat på alle videregående skoler med mål om å utvide til ungdomsskolen på sikt. Skolematordningen skal bidra til bedre læring, utvikling av god matkultur og kompetanse om godt kosthold hos elevene
- satse på moderne utstyr, lokaler og støtte til sosiale tiltak på yrkesfaglige skoler
- sikre en mer smidig praktisering av fraværsregelverket og at skjønn brukes særlig i fag med små timetall

  DISSENS v/ Eduardo Mezzanotti Camerini og Mari Morken: Legge til på siste kulepunkt, linjenummer xxx: … og jobbe for å avvikle den nasjonale fraværsgrensen

En god start i barnehagen

Utfordringen

Foreldre skal kunne levere barna sine i barnehagen og være trygge på at de blir sett og fulgt opp. I dag opplever mange ansatte at de har for liten tid til hvert enkelt barn, og foreldre møter for ofte en hverdag preget av vikarbruk, høyt sykefravær og press på bemanningen. Det gjør det vanskeligere å

sikre stabile relasjoner og kontinuitet for barna. Det er for få barnehageplasser i flere deler av byen og mange foreldre opplever enten at de ikke får barnehageplass eller en altfor lang reisevei. Barnehagedeltakelsen er også fortsatt lav i enkelte områder, noe som går utover både integrering, språkutvikling og arbeidet med å gi alle barn en god start.

Vår løsning

Vi skal bygge nok barnehageplasser og styrke barnehagen som en trygg arena for lek, læring og fellesskap. Med flere ansatte, høy kompetanse og sterke fagmiljøer skal alle barn bli sett og fulgt opp. Særlig skal vi løfte kvaliteten i barnehager i områder med store levekårsutfordringer, slik at Oslo får landets beste oppvekstilbud der behovene er størst. Samtidig vil vi styrke rekrutteringen, øke deltakelsen og satse på språk og tidlig innsats.

Oslo Arbeiderparti vil:

- bygge ut barnehager i bydeler med underkapasitet i dag og planlegge med en buffer som tåler svingninger i befolkningsutviklingen
- styrke kvaliteten i barnehagene gjennom tilstrekkelig bemanning, god tilgang på vikarer og flere barnehagelærere, med særlig innsats i de mest levekårsutsatte barnehagene for å sikre god språkkompetanse, trivsel og oppfølging av alle barn
- ha systematisk nærværsarbeid basert på god praksis og tett samarbeid med tillitsvalgte
- øke kompetansen i barnehagene gjennom flere fagarbeidere, styrket arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning (ABLU) og bedre tilgang til etter- og videreutdanning
- gjennomføre et pilotprosjekt med økt bruk av barnehagelærere med masterutdanning for å styrke kvaliteten i barnehagene, med særlig prioritet til barnehager i levekårsutsatte områder
- teste ut en ordning med automatisk søknad om barnehageplass for alle barn når de fyller ett år, med oppstart i områder med lav barnehagedekning
- sikre alle Oslos barnehager gode utearealer med natur, god solskjerming og varierte lekemuligheter som fremmer barns sosiale og motoriske utvikling
- sikre sunne måltider i alle barnehager for å fremme god helse og like muligheter

En sterkere studentby

Utfordringen

Oslo er landets største studentby og viktigste kunnskapsby. Samtidig vet vi at for få studentboliger, utfordringer med å balansere studier og deltidsjobb og stress gjør studenthverdagen vanskeligere for mange. Oslo trenger også å knytte studenter bedre til arbeidslivet og sikre kompetansen byen trenger.

Vår løsning

Vi skal gjøre Oslo til en enda bedre kompetanse- og studentby gjennom flere studentboliger, bedre levekår og et sterkere helse- og velferdstilbud. Samtidig vil vi styrke samarbeidet mellom studenter, utdanningsinstitusjoner og arbeidsliv for å gjøre veien fra studier til jobb enklere og beholde mer kompetanse i byen.

Oslo Arbeiderparti vil:

- regulere tomter for studentboliger til både samskipnaden, stiftelser og kommersielle aktører, og bygge flere studentboliger gjennom bruk av egnede kommunale eiendommer og forenkling av unødvendig strenge krav
- ha som mål å regulere 4000 studentboliger i perioden
- sørge for at nye studentboliger bygges i hele Oslo, ikke bare i sentrumsområdene, og bidra til levende lokalmiljøer rundt dem
- styrke både det psykiske og somatiske helsetilbudet til studenter i tett samarbeid med studentorganisasjonene, frivilligheten og Studentsamskipnaden
- tilrettelegge for studenter med barn gjennom tilpassede boliger og god barnehagedekning i nærområdet
- legge til rette for desentraliserte universitetscampuser i Oslo
- styrke samspillet mellom studenter og utdanningsinstitusjoner, forskningsmiljøer, kommunen og arbeidslivet for å rekruttere, utvikle og beholde den kompetansen Oslo trenger for framtiden
- bidra til at kommunale etater i Oslo kommune tilbyr praksisplasser, internships og sommerjobber til studenter
- vurdere tiltak for å få flere studenter til å bostedsregistrere seg i Oslo

En tryggere by og innsats mot ungdomskriminalitet

Oslo skal være en trygg by der barn og unge vokser opp i sterke fellesskap, med like muligheter og gode velferdstjenester. Likevel ser vi en negativ utvikling i ungdomskriminaliteten, der stadig yngre barn rekrutteres til voldelig, organisert og digital kriminalitet gjennom kriminelle nettverk og narkotikahandel.

Arbeiderpartiet møter dette nasjonalt med sterkere innsats mot kriminelle nettverk, strengere reaksjoner mot voksne som bruker barn i kriminalitet og rask oppfølging av unge lovbrytere. Kriminalitet skal møtes med raske reaksjoner, tett oppfølging og tydelige forventninger.

Vi skal styrke samarbeidet om forebygging mellom skole, politi, helse, bydel og frivillighet, særlig i utsatte områder. Alvorlig ungdomskriminalitet i Oslo er ofte knyttet til gutter fra Oslo øst med minoritetsbakgrunn og sammensatte levekårsutfordringer. Mange vokser opp i fattigdom med enslige forsørgere, flytter hyppig, mangler stabile voksenpersoner og har tidlig kontakt med barnevernet. Derfor må innsatsen starte tidligere, reaksjonene komme raskere og oppfølgingen være tettere.

Tidlig innsats som forebygger kriminalitet

Utfordringen

Unge som begår kriminalitet har ofte ikke fått hjelp tidlig nok. Tjenestene samarbeider ikke godt nok, og innsatsen er ikke godt nok til stede der rekrutteringen skjer, verken fysisk eller digitalt. Kriminelle miljøer rekrutterer unge både på gata og på nett. Mange av de unge som havner i kriminalitet har også levd som offer eller vitne til vold i nære relasjoner som øker risikoen for kriminalitet senere i livet.

Vår løsning

Vi skal styrke forebyggingen gjennom tidligere innsats, målrettet arbeid og bedre samarbeid mot rekruttering til kriminalitet, både på gateplan og i digitale miljøer, og sørge for at flere unge får tilgang til trygge fellesskap.

Samtidig skal vi styrke innsatsen mot vold i nære relasjoner og sikre at utsatte barn og familier får tidlig og helhetlig hjelp. Alle bydeler skal ha en helhetlig plan for forebyggende arbeid som omfatter både generelle tiltak og individuell oppfølging av sårbare barn og unge.

Oslo Arbeiderparti vil:

- ha faste koordinatorer i bydelene som samler innsatsen mellom barnehage, skole, barnevern, NAV, helsevesen, politi og frivillighet ved konkret oppfølging av spesielt sårbare unge
- øremerke opp mot 2000 av de 10 000 ungdomsjobbene til langvarige deltidsjobber for ungdom i risikosonen, blant annet gjennom lønnstilskudd
- videreutvikle SALTO-samarbeidet og senke aldersgrensen til 10 år slik at målrettet innsats kan starte tidligere
- gjennomføre et kunnskapsløft for ansatte som jobber med barn og unge om digitalt, forebyggende arbeid og etablere en digital uteseksjon som er til stede på sosiale medier der unge påvirkes og rekrutteres

- samordne politi, skole og helsetjenester i økt innsats mot unges kjøp og bruk av illegale rusmidler i alle bydeler, med ekstra fokus på bydelene med høyest forbruk
- etablere et uteseksjon-team på Oslo S, og jobbe for forpliktende samarbeid med nabokommuner om dette, samt styrke organisasjoner med frivillige patruljer som Natteravnene
- innføre samarbeidsavtaler med lokale, frivillige aktører om oppfølging av spesielt sårbare barn og unge og styrke organisasjoner som Bydelsmødre og Bydelsfedre
- styrke veiledningstjenesten i skolen for å få flere med minoritetsbakgrunn til å søke utdanning innen politi, barnevern og helsevesen
- etablere lavterskel foreldrestøtte for familier med barn i risikosonen for utenforskap og ungdomskriminalitet
- sikre at barnevernet automatisk går inn og følger opp familier når barn begår gjentatt alvorlig kriminalitet, med spesielt fokus på mulig vold i nære relasjoner
- jobbe for stabile rammevilkår for krisesenter, VO-linjen, ROSA og tilsvarende lavterskeltilbud for ofre for vold i nære relasjoner
- styrke oppfølgingen i overgangen fra krisesenter eller midlertidig botilbud til en varig bosituasjon, og øke samhandling med andre kommuner om alternativt bosted
- forbedre den kommunale innsatsen for å identifisere, beskytte og følge opp ofre for menneskehandel, og oppdatere handlingsplanen for arbeidet mot menneskehandel

Raske reaksjoner og nye muligheter

Utfordringen

Altfor mange unge møter sen og fragmentert oppfølging. Manglende samarbeid mellom skole, barnevern, helse, NAV, politi og kriminalomsorg gjør det vanskelig å fange opp og følge opp unge som står i fare for å falle dypere inn i kriminalitet. Særlig svikter oppfølgingen av dem som også sliter med rus og psykisk helse, som øker risikoen for tilbakefall.

Vår løsning

Vi skal sikre raske reaksjoner og tett, tilpasset oppfølging. Samarbeidet mellom tjenestene skal styrkes, og programmer som bidrar til å hjelpe folk ut av kriminalitet, som én-til-én-oppfølging, EXIT, EXIN og EXIN Ung, skal videreutvikles for å hjelpe flere tilbake til skole og arbeid.

Oslo Arbeiderparti vil:

- forplikte kommunale tjenester, inkludert helsetjenestene, til å bidra i gjennomføring av ungdomsstraff og ungdomsoppfølging
- gjennomgå krav til samtykke og informasjonsdeling slik at de ikke hindrer nødvendig hjelp
- etablere en spesialisert oppfølgingstjeneste i NAV for personer som har sonet ferdig, og styrke samarbeidet mellom NAV, kriminalomsorgen, kommunen, politiet og sivilsamfunnet for å sikre rehabilitering og overgang til skole og arbeid
- hjelpe familier med ungdom som begår alvorlig eller gjentatt kriminalitet, å flytte til et annet sted i byen eller landet hvis de ønsker dette
- videreutvikle politikontaktenes rolle i samarbeid med bydelene, skolene og lokale aktører

Et sterkt barnevern

Utfordringen

Barn og familier i Oslo skal møte et likeverdig barnevern, men i dag varierer hjelpen for mye mellom bydelene, med lokale prioriteringer, økonomi og kapasitet som påvirker tilbudet. Samtidig opplever ikke alle familier tilstrekkelig åpenhet, samarbeid og tillit i møte med barnevernet. Det kan gjøre det vanskeligere å komme tidlig inn med riktig hjelp.

Vår løsning

Vi skal sikre et likeverdig barnevern med høy kvalitet i hele byen. Kommunen skal i større grad utvikle egne barnevernstiltak, og sikre god kontroll med private. Tilliten til barnevernet skal styrkes, og flere familier skal få tidlig og forebyggende hjelp slik at barn kan bo trygt hjemme.

Oslo Arbeiderparti vil:

- prioritere kunnskapsbaserte tiltak med dokumentert effekt basert på barnevernet i Oslo sine erfaringer
- etablere Arenafleksibelt behandlingsteam for de aller yngste (5-12 år) med alvorlige utfordringer som vold, rus og kriminalitet
- bygge opp flere egne barnevernstiltak og institusjonsplasser i offentlig regi, slik at barn og unge som trenger det, får et forsvarlig og tilgjengelig tilbud
- styrke barns og foreldres medvirkning gjennom tydelig informasjon, dialog og involvering i beslutninger som angår dem
- etablere flere fosterhjem
- øke tilliten mellom barnevernet og befolkningen generelt, og minoritetsbefolkningen spesielt gjennom økt flerkulturell kompetanse

Eldrekraft og eldreomsorg

Oslo skal være en by der det er godt å bli eldre. Allerede rundt 2030 vil det være flere eldre enn barn og unge i byen, og andelen over 80 år vil mer enn dobles fram mot 2050. Flere lever lenger og holder seg friske lenger enn før, og mange ønsker å bidra i arbeidsliv, frivillighet og lokalsamfunn. Det er en viktig ressurs for byen.

Samtidig trenger Oslo mer omstillingsdyktige helse- og omsorgstjenester når forskjellene i levealder, folkehelse og tilgang til tjenester øker mellom bydelene. Oslo Arbeiderparti vil gjøre Oslo til en mer aldersvennlig by med gode møteplasser, tilgjengelig transport, tilpassede boliger og trygge tjenester. Gjennom bydelsreformen skal vi bygge sterkere fagmiljøer og mer likeverdige tjenester i hele byen. Flere skal kunne leve aktive og selvstendige liv, delta i fellesskapet og få hjelpen de trenger når behovene endrer seg.

Et aktivt og selvstendig liv hele livet

Utfordringen

Mange eldre ønsker å bidra i arbeidslivet, frivilligheten og lokalsamfunnet, men opplever ensomhet, manglende møteplasser, utilgjengelig transport og boliger som ikke er tilpasset alderdommen. Eldrekraften brukes for lite, og for mange eldre opplever ensomhet og utenforskap.

Vår løsning

Vi skal gjøre Oslo til en mer aldersvennlig by. Gode møteplasser, tilgjengelig transport, aldersvennlige boliger og muligheter for arbeid og frivillighet skal gi flere mestring, fellesskap og livskvalitet gjennom hele alderdommen. Gjennom en aktivitets- og frivillighetsreform skal vi mobilisere eldrekraften og gjøre det enklere å bidra i nærmiljøet. Vi vil legge til rette for at flere som ønsker det, kan stå lenger i jobb, og gjennomføre et krafttak for tilpassede eldreboliger i hele byen, med særlig vekt på nye boligmodeller som forebygger ensomhet, reduserer behovet for heldøgns omsorg og avlaster hjemmetjenesten.

Oslo Arbeiderparti vil:

- gjennomføre en aktivitets- og frivillighetsreform som gjør det enklere for eldre å bidra med sin kompetanse og sitt engasjement i lokalsamfunnet
- inngå langsiktige avtaler med frivillige og ideelle organisasjoner om aktivitetstilbud for eldre, for å motvirke ensomhet og ivareta hverdagslige og sosiale behov
- tilby alle over 80 år som trenger det en besøksvenn i samarbeid med frivilligheten
- jobbe for at Oslo kommune blir en demensvennlig by
- vurdere et forsøk med et «SeniorNav» som kobler eldre arbeidstakere med jobber, oppdrag og frivillig arbeid
- sørge for seniorsentre, tilgjengelige møteplasser, og aktivitetsmuligheter i alle bydeler
- sørge for at alle eldre har tilgang til Rosa busser
- styrke veilednings-, forebyggings- og mestringstilbud til eldre, inkludert forebyggende hjemmebesøk og rask tilgang til nødvendige hjelpemidler
- ta et helhetlig ansvar for å styrke opplæring og veiledning i digitale tjenester for eldre gjennom biblioteker, seniorsentre og frivillige organisasjoner, samt stille krav til næringsliv og tjenesteleverandører

- gjøre Oslo kommune til en seniorvennlig arbeidsgiver og ta seniorers kompetanse i bruk gjennom mentorordninger og andre former for kunnskapsoverføring
- bygge ut flere Omsorg+ boliger og andre aldersvennlige boliger i hele Oslo
- gjennomføre et boligløft for eldre gjennom en helhetlig boligplan og øremerking av tomter til seniorboliger og aldersvennlige boliger som er universelt utformet
- jobbe for nye bokonsepter og generasjonsvennlige bomiljøer som legger til rette for aktivitet, motvirker ensomhet og bygger broer over generasjonsgapet, i alle deler av byen

Omsorgstjenester med kvalitet og trygghet

Utfordringen

Flere eldre vil ha behov for helse- og omsorgstjenester i årene som kommer, samtidig som bydelene er under økonomisk press og mangler fagfolk. Mange opplever lav kontinuitet i tjenestene, med mange ulike ansatte innom på kort tid. Det skaper utrygghet og gjør det vanskeligere å bygge gode relasjoner. Samtidig varierer både tjenestetilbudet og kvaliteten mellom bydelene.

Flere i Oslo vil også få demens i årene som kommer. Mange opplever at diagnosen kommer sent, at tjenestene er lite samordnet, og at pårørende må ta et stort ansvar for å koordinere hjelpen. Behovet for tilpassede boformer og mer forutsigbar oppfølging vil øke i årene framover, ikke minst for ulike minoriteter i byen vår.

Vår løsning

Hjemmetjenesten i Oslo skal omstilles. Flere skal møte kjente ansatte, oppleve større trygghet og få tjenester som er tilpasset egne behov. Vi skal satse på faste team, heltidskultur, sterkere fagmiljøer og smart bruk av teknologi, slik at ansatte får mer tid til omsorg og oppfølging. Antall klagesaker skal ned, og tilliten og kvaliteten skal opp.

Demensomsorgen skal gjennomgås og fornyes. Målet vårt er tidligere oppdagelse, bedre oppfølging gjennom hele sykdomsforløpet og flere tilpassede bo- og omsorgstilbud. Personer med demens og deres pårørende skal oppleve trygghet, sammenheng og forutsigbarhet når behovene endrer seg.

Oslo Arbeiderparti vil:

- ha kommunal drift som hovedmodell for sykehjem, stanse videre konkurranseutsetting og ta tilbake kommersielle sykehjem i kommunal regi når kontrakter går ut
- tilby alle ansatte i helse- og omsorgstjenesten kompetansehevende tiltak eller etter- og videreutdanning gjennom eget kompetansefond
- planlegge og bygge ut nok sykehjemsplasser i tråd med fremskrevet behov
- legge fram en konkret opptrappingsplan for hjemmetjenestene med tiltak for heltidskultur, bemanning, ledelse og kvalitet
- etablere faste hjemmetjeneste-team i alle bydeler
- kun tilby private leverandører der brukerne selv ber om dette
- innføre individuelle omsorgsplaner for alle hjemmetjenestebrukere basert på spørsmålet «Hva er viktig for deg?»
- innføre forebyggende hjemmebesøk, digitalt eller fysisk, som standard for Oslos eldre

- sørge for at alle stillinger som hovedregel lyses ut som 100%, etablere en heltidskultur i alle tjenester og øke den gjennomsnittlige stillingsbrøken for deltidsansatte med 10 % i løpet av perioden
- gjennomføre et fagarbeiderløft i hjemmetjenesten og sykehjemmene i Oslo
- styrke relasjons- og mangfoldskompetanse og flerkulturell forståelse, gjennom systematisk fagutvikling og bruk av metodikk som ICDP, en veiledningsmetode for bedre samspill og kommunikasjon
- styrke oppgavedeling og ta i bruk nye yrkesgrupper og stillingstyper som matverter og aktivitører, samtidig som utdannings- og praksisløp brukes til å rekruttere flere og motvirke utenforskap og frafall
- ta i bruk teknologi og data i omsorgstjenestene der det gir bedre kvalitet, økt trygghet og en enklere hverdag for brukere og ansatte
- tilby gratis trygghetsalarm til alle som trenger det
- gjennomgå hvordan sykehjemsplasser tildeles, finansieres og organiseres
- sikre sammenheng i pasientforløpene og gode tilbud om korttidsopphold og rehabilitering nær innbyggerne
- sikre beboere tilbud om aktivitet og sosial deltakelse hver dag
- øke mangfoldet i livssyns- og samtaletjenesten i sykehjem og helsehus
- satse på kunnskapsbaserte folkehelsetiltak som forebygger demens og følge opp bydelenes arbeid med å gjennomføre Oslos demensplan
- styrke kompetansen om demens i helse- og omsorgstjenesten og tilby korte e-læringskurs om kognitiv svikt og demens til alle ansatte i relevante deler av kommunens tjenester
- etablere eget sykehjemstilbud rettet særlig mot skeive og flerkulturelle minoriteter
- etablere flere typer demensboliger i alle bydeler og bruke fysisk utforming og omgivelser aktivt for å skape trygghet, mestring og livskvalitet

Støtte til pårørende som står nær

Utfordringen

Pårørende er en uvurderlig ressurs for både den enkelte og samfunnet. Mange tar et stort omsorgsansvar over lang tid, samtidig som det kan være vanskelig å få oversikt over rettigheter, tilbud og støtteordninger. Uten god oppfølging kan belastningen bli for stor. Unge pårørende opplever store belastninger og har over tid gått under radaren, slik at de ikke fanges opp eller gis nødvendig støtte og avlastning.

Vår løsning

Pårørende skal møtes som samarbeidspartnere i helse- og omsorgstjenestene, og få støtte, veiledning og avlastning når de trenger det. For mange eldre er den som står dem nærmest, ikke nødvendigvis nær familie. Oslo kommune skal derfor også legge til rette for at personer de selv har valgt, blir anerkjent og inkludert som pårørende. Oslos arbeidsliv skal være åpent for å prøve ut nye modeller som bedre ivaretar pårørendes behov og sikrer at rettigheter blir ivaretatt og fulgt opp, slik at sykefravær og frafall aktivt motvirkes gjennom mer fleksible ordninger.

Oslo Arbeiderparti vil:

- alle pårørende i Oslo med tyngende oppgaver skal ha en pårørendeavtale i løpet av bystyreperioden

- videreutvikle Oslostandarden for pårørendesamarbeid og bruke Pårørendeveilederen i kommunens tjenester
- styrke støtte- og avlastningstilbud som ivaretar pårørendes behov, og gjennomgå kommunens tiltak for unge pårørende
- involvere og trygge pårørende i kartlegging og tilrettelegging av tjenestene, sikre dem et tydelig kontaktpunkt og tilby bedre og mer forutsigbar avlastning
- gjøre det enklere å få oversikt over rettigheter, fullmakter og kontaktpunkter i Oslos tjenester og sikre at pårørende får reell medvirkning i omsorg og pleie, også i livets siste fase

Helse, omsorg og livskvalitet

Oslo skal være en by der alle får hjelpen de trenger, når de trenger den. Oslo Arbeiderparti vil styrke forebyggingen og bygge tilgjengelige, sammenhengende og nære helsetjenester.

Velferden skal styres av det offentlige, i samarbeid med ideelle og andre aktører som bidrar til kvalitet og mangfold. Oslomodellen skal ligge til grunn for kommunens anskaffelser, samtidig som vi tar i bruk teknologi for å styrke kvalitet, samhandling og beredskap.

Tilgjengelige og sammenhengende helsetjenester

Utfordringen

Mange opplever at det er vanskelig å finne fram i helse- og omsorgstjenestene eller få hjelp når de trenger det. Tilbudene er ofte lite tilgjengelige, dårlig samordnet eller kommer for sent, særlig for personer med sammensatte behov og innen psykisk helse. Samtidig er førstelinjen under press, med utfordringer knyttet til fastlegekapasitet, legevakt og for lite bruk av teknologi som kan frigjøre tid til pasientbehandling.

Vår løsning

Vi skal bygge tilgjengelige og sammenhengende helsetjenester med bedre samhandling mellom fastleger, sykehus og kommunale tjenester, raskere psykisk helsehjelp og enklere tilgang til både fastlege og digitale tjenester.

Oslo Arbeiderparti vil:

- bruke bydelsreformen til å samlokalisere helsetjenester og sengekapasitet og sikre god flyt, tverrfaglighet og bedre samhandling mellom kommunale tjenester og spesialisthelsetjenesten
- etablere meråpne og tilgjengelige legetjenester i bydelens korttidshus
- styrke samarbeidet mellom bydelene og spesialisthelsetjenesten, tilpasse opptaksområder bedre til bydelsgrensene og bidra til å sikre de ideelle sykehusenes rolle i Oslos lokalsykehusstruktur
- styrke samhandlingen gjennom kombinerte stillinger, moderne elektroniske pasientjournalsystemer og digitale behandlingsplaner som er tilgjengelige på tvers av tjenester i sanntid
- ta i bruk et helhetlig system for oppfølging av kvalitet og pasientsikkerhet i helse- og omsorgstjenestene og etablere en uavhengig tilsynsinstans
- styrke fastlegeordningen gjennom bedre samarbeid med øvrige helse- og omsorgstjenester, større og mer robuste legekontorer, videreutvikling av den kommunale nettlegen og enklere tilgang til time og fastlegebytte
- prioritere kvalitet, tilgjengelighet og beredskap på den nye Storbylegevakta og i kommunale akutte døgnenheter (KAD), blant annet gjennom vente-hjemme-løsninger, bedre telefontilgjengelighet og tilstrekkelig kapasitet ved sesongtopper
- innføre «Én vei inn» og bygge en likeverdig grunnmur for lavterskel psykisk helsehjelp i hele byen gjennom styrking av Oslohjelpa og tilgjengelig Rask psykisk helsehjelp i alle bydeler
- styrke det forebyggende psykiske helsearbeidet gjennom ABC for psykisk helse

- opprette flere FACT- og FACT Ung-team, som samler oppfølgingen fra blant annet psykisk helse og rus, samt prøve ut systematisk gjeldsrådgivning i lavterskeltilbudene
- videreføre og styrke rehabiliteringstilbudene og arbeidsrettede lavterskeltilbudene innen psykisk helse og rus
- styrke samarbeidet med Fontenehusene for å gi flere mulighet til aktivitet, arbeid og fellesskap, og sikre bedre overganger mellom behandling, rehabilitering og hverdagsliv
- sikre at fastleger samarbeider systematisk med frisklivssentralene, slik at flere kan få en «Oslo-resept» for trening, mestring og psykisk helse
- sikre tilgjengelige tannhelsetjenester i takt med tannhelsereformen
- sikre traumekompetanse og kontinuitet i tilbudet ved overgrepsmottaket.

En styrket helsestasjon- og skolehelsetjeneste

Utfordringen

Helsestasjonen og skolehelsetjenesten er blant våre viktigste tilbud for tidlig innsats. For mange barn, unge og familier får likevel ikke hjelp tidlig nok. I en by med store levekårsforskjeller og økende psykiske helseutfordringer må tjenestene være tilgjengelige, godt samordnet og gi tidlig støtte til familiene.

Vår løsning

Vi skal styrke helsestasjons- og skolehelsetjenesten slik at flere barn, unge og familier får hjelp tidlig. Tjenestene skal ha nok kapasitet, høy kompetanse og samarbeide tett med familiene og andre tjenester rundt barnet.

Oslo Arbeiderparti vil:

- sørge for god bemanning, tilstedeværelse og psykisk helsekompetanse i helsestasjons- og skolehelsetjenesten
- styrke det forebyggende psykiske helsearbeidet i skoler, fritidstilbud og nærmiljø gjennom dokumenterte tiltak og mer kunnskap om psykisk helse, rus, ensomhet, stress, kroppspress, skjermbruk og hvor man kan få hjelp
- sørge for helsestasjonstilbud som er språklig og kulturelt tilpasset familiene i alle bydeler, og bygge videre på barselkaféene
- utarbeide en oppdatert plan for forebygging og avdekking av vold og overgrep mot barn, inkludert på nett og i nære relasjoner
- sikre rask og helhetlig hjelp når vold eller overgrep avdekkes, og at ansatte har kunnskap og kompetanse til å hjelpe utsatte barn
- bruke barnets første 1000 dager til å bygge trygge relasjoner rundt familien gjennom foreldreveiledning, hjemmebesøk og tilgjengelige helsestasjoner
- videreutvikle Nye familier

Bedre kvinnehelse gjennom hele livet

Utfordringen

Kvinners helseutfordringer blir fortsatt for ofte oversett eller oppdaget for sent. Mange opplever at de ikke får den oppfølgingen de trenger, samtidig som kunnskap om kvinnehelse ikke er godt nok integrert i helse- og omsorgstjenestene eller arbeidslivet.

Vår løsning

Vi skal styrke kvinnehelsen gjennom mer kunnskap, bedre oppfølging og mer tilgjengelige tjenester. Oslo skal ha et likeverdig og helhetlig tilbud til alle kvinner i tiden etter fødsel. Kvinnehelse skal være en tydelig del av kommunens folkehelsearbeid gjennom hele livsløpet.

Oslo Arbeiderparti vil:

- styrke kompetansen om kvinnehelse i kommunens helse- og omsorgstjenester, med særlig vekt på fastlegene
- bidra til at kommunen er en kvinnehelsevennlig arbeidsplass som støtter kvinners helse i ulike livsfaser
- styrke lavterskeltilbud og møteplasser som kombinerer helsehjelp, veiledning og fellesskap for kvinner, blant annet kvinnehelsehus
- utvikle et helhetlig svangerskaps-, fødsels- og barseltilbud i Oslo i samarbeid med OUS, inkludert systematisk screening for fødselsdepresjon og bedre svangerskaps- og barseloppfølging, blant annet gjennom styrket oppfølging etter fødsel, deling av journalinformasjon og ammekompetanse
- ha et godt tilbud til personer med minoritetsbakgrunn om flerkulturell doula, slik at møtet med den norske fødselsomsorgen blir åpent, trygt og godt
- innføre tiltak som avdekker og behandler benskjørhet hos kvinner raskere, blant annet på Oslo legevakt
- utarbeide kompetansekrav om vold mot kvinner i kommunale tjenester og styrke kompetansen om kvinnehelse og overgrep i samarbeid med ideell og frivillig sektor
- sikre at alle i kommunen har tilgang til krisesentertilbud og en egen voldskoordinator som sørger for at voldsutsatte får hjelpen de trenger
- legge til rette for at abortsøkende kvinner i Oslo kan tilbys tidlig abort utenfor sykehus

En human og helhetlig ruspolitikk

Utfordringen

Rusfeltet i Oslo er preget av sammensatte utfordringer knyttet til psykisk helse, bolig, arbeid og sosial deltakelse. Tilbudene er ikke godt nok samordnet, og mange får hjelp for sent. Samtidig er skadelig alkohol- og legemiddelbruk utbredt, forebyggingen treffer ikke godt nok, tyngre stoffer har blitt mer utbredt og risikoen for overdoser er fortsatt høy.

Vår løsning

Vi skal føre en human, helhetlig og kunnskapsbasert ruspolitikk, og følge opp rusforliket på Stortinget fra 2025. Mennesker med rusavhengighet skal møtes med behandling, oppfølging og verdighet, uansett rusmiddel. Vi skal også bidra til at færre mennesker med alvorlig psykisk sykdom og akutte psykoser blir stående på gata uten nødvendig hjelp. Forebygging, bolig, helse, aktivitet og ettervern skal sees i sammenheng, slik at flere får hjelp til å mestre livet over tid.

Oslo Arbeiderparti vil:

- sikre forutsigbar finansiering av lavterskeltilbud og involvere ideelle og brukerstyrte organisasjoner i planlegging, utvikling og evaluering av tjenestene
- styrke og spre lavterskeltilbudene til hele byen for å gi flere tilgang til hjelp der de bor og redusere belastningen fra åpen rus i bomiljøer, blant annet gjennom å bidra til flytting av Fyrlyset og etablering av et nytt brukerrom i vest
- videreutvikle skadereduserende tiltak som brukerrom og rusmiddelanalysetjenester, og utvide åpningstidene på kveld, natt og helg
- styrke helsehjelpen til personer med rusproblemer gjennom tilpassede tilbud i frisklivssentralene og etablering av nærklinikker i samarbeid med lokalsykehusene, med særlig vekt på somatisk helse
- styrke kommunens boopppfølging, sikre helhetlig ettervern og bygge flere fleksible boliger med tett oppfølging for personer med sammensatte rus-, psykiske og sosiale utfordringer
- tilpasse rusomsorgen bedre til eldre og personer med funksjonsnedsettelser, og styrke hjemmetjenestenes kompetanse
- følge opp handlingsplanen mot overdoser og styrke kommunens arbeid og kompetanse knyttet til alkohol og vanedannende legemidler
- stille krav til at politiet er mer til stede på de åpne russcenene for å skape trygghet for alle

Arbeid, inkludering og et seriøst arbeidsliv

Arbeid gir frihet, trygghet og fellesskap, og Oslo trenger flere i jobb. Derfor vil vi gi unge en sterkere vei inn i arbeidslivet, senke barrierer for dem som står utenfor og styrke det organiserte arbeidslivet.

En god vei inn i arbeidslivet

Utfordringen

Oslo trenger flere unge inn i arbeidslivet, men mange møter krav om erfaring før de har fått mulighet til å skaffe seg den. Overgangen mellom utdanning og arbeid er ofte for svak, samtidig som flere ønsker å skape sin egen arbeidsplass.

Vår løsning

Vi skal gi flere unge en sterk start i arbeidslivet. Derfor vil vi sørge for 10 000 ungdomsjobber, styrke sommerjobber, praksis og lærlingeplasser, og gjøre overgangen fra utdanning til arbeid enklere. Slik får flere unge mulighet til å skape sin egen framtid gjennom arbeid.

Oslo Arbeiderparti vil:

- sørge for 10 000 ungdomsjobber, blant annet gjennom flere sommerjobber og deltidsjobber gjennom hele året
- la flere unge få erfaring fra kommunale velferdstjenester gjennom satsingen på ungdomsjobber
- styrke oppsøkende jobbteam som kobler flere til jobb, utdanning og opplæring
- tilby flere unge deltidsjobber, lærlingeplasser og annen tidlig arbeidserfaring i samarbeid med offentlig, ideell og privat sektor
- etablere en kommunal gründerinkubator som gir ungdom tilgang til mentorer, nettverk, kompetanse og støtte til å realisere egne idéer, med særlig vekt på næringer der Oslo forventer økende behov for arbeidskraft og nye løsninger

Flere i arbeid og aktivitet

Utfordringen

For mange opplever at de ikke slipper til i arbeidslivet, selv om de både kan og vil jobbe. Personer med funksjonsnedsettelser, minoritetsbakgrunn eller andre barrierer møter fortsatt stengte dører. Når mennesker holdes utenfor arbeidslivet, går både den enkelte og samfunnet glipp av viktige ressurser.

Vår løsning

Vi skal gjøre arbeidslivet mer tilgjengelig for alle som kan og vil jobbe. Gjennom bedre tilrettelegging, rettferdig rekruttering og flere veier inn i ordinært arbeid skal flere få muligheten til å bruke kompetansen sin og stå på egne bein.

Oslo Arbeiderparti vil:

- gjøre Oslo kommune til en ledende arbeidsgiver for kompetansebasert rekruttering, mangfold, inkludering og trygge arbeidsmiljøer, og gjennomgå rekrutteringspraksisen for å sikre at krav til utdanning og erfaring er relevante og nødvendige
- etablere en næringsrettet tilskuddsordning hvor bedrifter kan søke støtte til inkluderende rekruttering, bedre bruk av mangfoldig kompetanse og varige endringer i arbeidsmiljø og ledelse
- søke om at Oslo kan gjennomføre et pilotprosjekt der kontantstøtte erstattes med gratis barnehage og tiltak for å få flere mødre ut i arbeid
- styrke innsatsen for å få flere kvinner med innvandrerbakgrunn i arbeid gjennom tettere samarbeid mellom NAV, arbeidsgivere og frivillige og ideelle aktører, og legge bedre til rette for å kombinere lønnet arbeid med norskopplæring og kvalifisering
- bruke kommunens rolle som arbeidsgiver, innkjøper og samarbeidspartner til å styrke rekruttering, kompetanseutvikling og arbeidsinkludering, blant annet gjennom reserverte kontrakter og krav om arbeidsinkludering i kommunale anskaffelser
- styrke samarbeidet mellom kommunen, NAV og arbeidsgivere, og etablere flere trainee-, praksis-, kvalifiserings- og arbeidsinkluderingsløp som leder til ordinært arbeid
- kartlegge lesekompetanse som en integrert del av jobbveiledning gjennom NAV, og styrke norskopplæringen for voksne innvandrere
- etablere eller prøve ut kommunale bemanningspooler som gir flere faste heltidsstillinger
- sikre universell utforming og individuell tilrettelegging i kommunens arbeidsgiverpolitikk, interne arbeidssystemer, anskaffelser og tilsyn
- utvikle bedre oppgavedeling i kommunale tjenester og ta i bruk arbeidsevnen til flere, blant annet gjennom arbeidsforberedende trening, tiltaksplasser, tilrettelagt arbeid og varig tilrettelagt arbeid (VTA)

Et ryddig og organisert arbeidsliv

Utfordringen

De fleste arbeidstakere i Oslo har trygge jobber og seriøse arbeidsgivere. Samtidig utfordres den norske modellen av sosial dumping, arbeidslivskriminalitet og useriøse aktører. Det truer både arbeidstakernes rettigheter og konkurransen for seriøse bedrifter.

Vår løsning

Vi skal bekjempe sosial dumping og arbeidslivskriminalitet, styrke trepartssamarbeidet og bruke kommunens innkjøpsmakt til å stille krav til seriøsitet. Et sterkere organisert arbeidsliv betyr mindre ulikhet, mer inkludering og flere muligheter for folk i Oslo.

Oslo Arbeiderparti vil:

- styrke og videreutvikle Oslomodellen, prioritere leverandører med tariffavtale og ryddige lønns- og arbeidsvilkår i kommunale anskaffelser, og tilpasse kravene til flere sektorer, herunder transport- og budsektoren
- sikre at det er en enhetlig praksis for avtalefestet bruk av hjemmekontor på tvers av kommunale etater
- vurdere egne krav i Oslomodellen til praksis som skal inngå i et godkjent fagbrev

- legge til rette for organisering og samarbeide med partene i arbeidslivet for å øke organisasjonsgraden og bekjempe arbeidslivskriminalitet
- ivareta et trygt stillingsvern for medarbeidere i Oslo kommune
- samarbeide med partene i arbeidslivet for raskere å nå målet om heltid som hovedregel i byen vår

Byutvikling og transport i hele Oslo

Vi skal utvikle hele Oslo gjennom sterke lokalsentre, gode nabolag og levende byrom. Oslo skal være en grønn, vakker og tilgjengelig by der flere kan bo godt, leve trygt og ha det de trenger i nærheten av der de bor. Når boliger, arbeidsplasser, tjenester, kultur og transport sees i sammenheng, skaper vi en by med større frihet, sterkere fellesskap og bedre livskvalitet.

En mer ambisiøs styring av byutviklingen

Utfordringen

For mange som flytter inn i nye boligområder, kommer skoler, parker, møteplasser og andre viktige tilbud for sent. Når boligbygging, næringsutvikling og transport ikke planlegges godt nok sammen, blir hverdagen mindre praktisk, lokalsamfunnene svakere og tilbudet til innbyggerne dårligere.

Vår løsning

Vi skal utvikle byen mer helhetlig og strategisk, slik at boliger, arbeidsplasser, tjenester og transport planlegges sammen. Vi vil ha et enklere og mer oversiktlig overordnet planverk, som samtidig skal følges opp mer konsekvent i politiske enkeltvedtak. Kommunen skal bruke planmyndighet, eierskap og investeringer aktivt for å styre byutviklingen i tråd med politiske mål. Avklaringer mellom utviklere og planmyndigheter skal skje så tidlig som mulig. Slik vil vi sørge for at byutviklingen preges av mer forutsigbarhet og færre omkamper og tidkrevende planprosesser.

Oslo Arbeiderparti vil:

- utvikle sterke lokalsentre og knutepunkt gjennom fortetting, kvartalsstruktur der det er hensiktsmessig, og strategisk plassering av offentlige tjenester, arbeidsplasser og kulturtilbud
- stille tydelige krav til aktive førsteetasjer med butikker, tjenester og møteplasser, samt funksjonsblanding og tilstrekkelig tetthet
- aktivt følge opp den strategiske planen for Hovinbyen og sikre at det blir etablert ulike funksjoner som utdanningsinstitusjoner, kulturtilbud, næring, arbeidsplasser og gode varierte boliger
- tillate høyhus i områder som er definert for dette i overordnede planer, og legge vekt på klimaavtrykk, bygulv, mikroklima og områdets helhetsinntrykk ved behandling av forslag om nye høyhus
- prioritere å få raskt på plass sosial infrastruktur og idrettsflater som ny kunstgressbane og ny ishall i Hovinbyen
- ta større hensyn til høyder, tetthet, gode byrom og arkitektonisk kvalitet i den videre utviklingen av Hovinbyen
- utvikle Fjordbyen med nye havnepromenader, gode møteplasser, sjøbad, badstuer, bademuligheter og variert boligmasse som sikrer at fjorden er tilgjengelig for hele byen.
- at Grønlikaia skal utvikles med studentboliger og andre boligformål utenfor det ordinære boligmarkedet, med borettslag, gode felles byrom og idrettsflater, samt kommunal forkjøpsrett til 10% av boligene
- knytte sammen fjorden, vassdragene, parkene og nærmiljøene gjennom en helhetlig blågrønn struktur

- styrke samarbeidet mellom kommune, næringsliv og grunneiere gjennom planpartnerskap, utviklingsselskaper og faste samhandlingsarenaer i utviklingsområder som for eksempel Filipstad og Hovinbyen
- bruke regulering, borettslagskrav og ombruk av kommunale eiendommer for å fremme nye boformer, boligmiks og fellesfunksjoner, og vurdere tiltak som forebygger at boliger og eiendommer står tomme over tid
- regulere tilstrekkelige arealer til møteplasser som bibliotek, kulturarenaer, parker, lekeplasser, idrettshaller og ungdomsklubber i byutviklingsprosjekter og planprosesser, og sørge for at det i større grad kommer samtidig som boligbyggingen
- utvikle helhetlige trafikk- og logistikkløsninger for indre by som styrker byliv og handel, reduserer gjennomgangstrafikk og konsekvenser av bygge- og anleggsarbeid, og sikrer gode rammevilkår for bylogistikk og varelevering
- arbeide for etablering av flere kompetansearbeidsplasser i Groruddalen og Oslo sør
- arbeide for etablering av Politihøgskole i Søndre Nordstrand og nytt Nationaltheater med permanente scener i Oslo øst
- arbeide for et nytt og nedskalert Bredtveit kvinnefengsel, som tar hensyn til viktige lokale grønt- og rekreasjonsområder

En vakker, levende og grønn by

Utfordringen

Oslo har mange særpregede bymiljøer, men kvaliteten på ny bebyggelse og offentlige rom varierer for mye. Nye prosjekter tar ikke alltid tilstrekkelig hensyn til byens egenart og strøksidentitet, historiske omgivelser og menneskelig skala. Samtidig er det behov for bedre vedlikehold, renhold, tilgjengelighet og trygghet i parker, gater og møteplasser.

Vår løsning

Vi skal aktivt etterspørre arkitektur som gir vakre og varierte omgivelser, varige kvaliteter og varsom ressursbruk. Vi vil legge mer vekt på aktive førsteetasjer, større variasjon i farge- og materialbruk og klassiske prinsipper for vakre bygg og gode byrom. Kunst og estetiske kvaliteter skal være en naturlig del av utviklingen av byen og bidra til levende byrom og sterkere stedstilhørighet. Kommunens arbeid med skadedyrbekjempelse, forskjønnelse og vedlikehold av byrom skal styrkes.

Oslo Arbeiderparti vil:

- følge opp regjeringens arkitekturpolitikk «Rom for kvalitet», styrke arkitektur-, miljø- og grøntfaglig kompetanse i kommunen og etablere en byarkitektfunksjon
- etablere innovasjonsprogrammet «Oslo-arkitekturen» og fremme arkitektonisk kvalitet gjennom tydelige reguleringsbestemmelser og aktiv bruk av skjønnhetsparagrafen.
- utforme inkluderende og aktive byrom med åpne fasader, god fargebruk, offentlig kunst, flere trær og møteplasser
- utvikle Middelalderparken og Lokomotivverkstedet til et levende kultur-, rekreasjon og næringsområde i samarbeid med private aktører
- sikre et løft for nabolagsparker ute i bydelene, slik som Etterstadløkka, Haugenstua park, Sofienlund, Hallènparken og Holmliaparken
- etablere flere hundelufteparker

- fortsette opprustningen av parker og byrom med toaletter, drikkefontener, benker, belysning, fellesgriller og andre publikumsrettede fasiliteter
- gjøre gangveier, snarveier, holdeplasser, parker og byrom mer tilgjengelige gjennom universell utforming, flere hvileplasser og aldersvennlige løsninger som vurderingskriterium
- styrke arbeidet for støyreduksjon gjennom bedre byplanlegging, skjermingstiltak og tiltak rettet mot de største støykildene
- håndheve forsøplingsforbudet strengt og innføre forbud mot mating av ville dyr i sentrum
- forsterke innsatsen for renovasjon, søppelinnhenting og rydding i sentrumsområdene
- investere mer i ny avfallsteknologi og ta i bruk innovative anbudsprosesser for å framskaffe nye løsninger for søppelreduksjon og en mer effektiv og punktlig søppelhåndtering
- gjøre det lettere for borettslag, sameier og gårdeiere å få råd og veiledning om bekjempelse av rotter og andre skadedyr, i samarbeid med private
- fjerne barrierer og hindre for sikt i utsatte byrom, som Vaterland og Oslo S, for å styrke trygghet og forebygge uønsket aktivitet

Trygg og effektiv transport i hele Oslo

Utfordringen

Oslo vokser, og flere skal komme seg enkelt, trygt og rimelig rundt i byen. Samtidig opplever mange at kollektivtilbudet ikke er godt nok tilpasset alle reisebehov, særlig på tvers av byen. Høye transportkostnader, mangelfulle forbindelser og utfordringer knyttet til framkommelighet og vedlikehold gjør hverdagen vanskeligere for mange. Oslo trenger et transportsystem som er tilgjengelig, pålitelig og enkelt å bruke, uansett hvor i byen man bor.

Vår løsning

Vi skal satse på kollektivtransport framfor kostbare motorveiprosjekter. Vi skal videreutvikle et transportsystem som gjør det enklere for alle å velge kollektivtransport, gange og sykling. Vi skal prioritere bedre kollektivforbindelser, rimeligere billettordninger, godt vedlikehold og trygge nærmiljøer. Samferdselstiltak skal i større grad vurderes ut fra hvordan de bidrar til god byutvikling. Kollektivtransporten skal være tilgjengelig og brukervennlig for alle, også eldre og personer med funksjonsnedsettelser. Målet er at flere skal kunne reise enkelt, trygt og effektivt i hele byen, med mindre trafikk, mindre støy og mer plass til mennesker.

Oslo Arbeiderparti vil:

- prioritere trikk til Bjerke/Hovinbyen, ferdigstille Fornebubanen, doble avgangene på Grorudbanen og sikre bedre kapasitet i T-banenettet gjennom nytt signalanlegg og nye T-banevogner
- styrke busstilbudet langs Ring 3, inkludert å vurdere en egen ekspressbusslinje for raskere tverrforbindelser, og styrke det tverrgående tilbudet i Groruddalen
- legge Oslopakke 3-avtalen til grunn for videre prioriteringer og si nei til nye store og kostbare veiprosjekter for å unngå økte bompenger
- gjøre det billigere å reise kollektivt gjennom en styrket «Reis»-ordning med rabatt på enkeltbilletter
- holde prisen på månedskort lav og senke prisen for ungdom under 20 år
- utvide gyldigheten på enkeltbilletter til 90 minutter

- gjøre det mulig å betale med bankkort for enkeltbilletter, ikke bare via app
- gjøre kollektivtransport mer attraktiv gjennom målrettede billettordninger, blant annet utenfor rushtiden
- at egenandelen i TT-ordningen ikke overstiger prisen på en ordinær enkeltbillett
- gjøre kollektivtransporten mer tilgjengelig for eldre og personer med funksjonsnedsettelser gjennom universell utforming, bedre informasjon og enklere adkomst til holdeplasser og stasjoner
- etablere en egen billettordning i samarbeid med store kultur- og idrettsarrangementer med over 300 deltakere i Oslo
- stramme inn drosjenæringen gjennom bedre tilsyn og kontroll, flere holdeplasser og lavere antall løyver
- øke bruken av bildelingsløsninger i kommunale virksomheter
- oppgradere boliggater med lavere fart, mindre gjennomgangstrafikk og bedre plass til opphold, lek og nærmiljø gjennom trafikkdempende tiltak og bedre trafikkstyring
- sikre helårsankomst til Slimeveien
- legge til rette for at flere går og sykler blant annet gjennom sammenhengende gang- og sykkelveinett, bedre sykkelveier og prosjektet «På egne ben»
- sikre trygge kryss og rundkjøringer for syklister i Oslo ved at sykkelfeltene føres sammenhengende gjennom krysset, og etablere flere egne trafikklys for sykkel som gir syklistene grønt før bilene
- redusere antallet elsparkesykler, og stille strenge krav til parkering og åpningstider, samt tilrettelegge for egne parkeringsfelter kun for elsparkesykler
- prioritere godt og miljøvennlig vedlikehold av veier, gater og kollektivinfrastruktur gjennom utslippsfrie maskiner, klimavennlige løsninger og effektiv vinterdrift
- ha en parkeringsnorm som bidrar til mindre personbiltrafikk, samtidig som næringsliv, omsorgs- og servicefunksjoner sikres nødvendig parkering

En aktiv boligpolitikk for Oslo

Et trygt hjem er grunnlaget for et godt liv. Men boligmarkedet i Oslo bidrar i dag til å forsterke forskjellene mellom folk. For stadig flere avgjøres muligheten til å etablere seg av hva foreldrene kan bidra med, ikke av egen jobb eller innsats. Slik kan vi ikke ha det. I Oslo skal ikke muligheten til å eie eller leie et godt hjem avgjøres av foreldrenes formue. Derfor vil Oslo Arbeiderparti føre en aktiv boligpolitikk som gjør det mulig for flere å etablere seg, leve godt og bli boende i byen.

Flere boliger for en voksende by

Utfordringen

Høye bolig- og leiepriser gjør det stadig vanskeligere for unge og barnefamilier å etablere seg i Oslo, samtidig som tilbudet av rimelige boliger er for lite. Dette øker ulikheten og bidrar til et enda større klasseskille i byen. Fordi mange ikke har råd til å bo i Oslo, blir det også mer krevende for kommunen å få tak i helt nødvendig arbeidskraft.

Vår løsning

Vi skal sørge for flere boliger gjennom raskere planprosesser og nye samarbeid mellom kommunen, private og ideelle aktører. Vi vil bruke kommunens kapital, i samarbeid med private, for å bidra til at det bygges langt flere boliger. Målet er flere tusen nye boliger og at enda flere skal få muligheten til å flytte inn i sin egen bolig.

Oslo Arbeiderparti vil:

- styrke plan- og byggesaksarbeidet gjennom bedre samordning av kommunens planmiljøer for å få flere godkjente boliger og raskere gjennomføring av prosjekter
- en offensiv tomtepolitikk blant annet gjennom salg eller feste med juridisk bindende vilkår for å sikre varierte boligtyper, -priser og nabolag
- utløse mer boligbygging i ytre by gjennom brohodeprosjekter og differensierte grunneierbidrag
- supplere mål for saksbehandlingstid med mål om antall godkjente boliger per år ved bruk av Rett på byggesak eller geografisk større reguleringsplaner
- forenkle overordnet planverk og tekniske krav for å gjøre det enklere å bygge boliger
- prøve ut mer fleksible løsninger i enkeltprosjekter, der ulike hensyn kan avveies mot hverandre og økt utbyggingsrom kan kobles til leveranser av samfunnsverdier, raskere utbygging og større mangfold av boligløsninger med høy bokvalitet
- videreutvikle Oslomodellen for grunneierbidrag, med større forutsigbarhet og bedre risikodeling
- bruke kommunens kapital til å utvikle flere konsepter som Oslobolig for å bygge flere rimelige eie- og utleieboliger i samarbeid med private og ideelle aktører
- legge til rette for ombruk av næringsbygg til boligformål

En sterkere boligsosial politikk

Utfordringen

Den kommunale utleiesektoren i Oslo er underdimensjonert, geografisk konsentrert og bomiljøet er mange steder dårlig, særlig for sårbare barn og familier. Tilgangen til akutte midlertidige botilbud er også så kritisk at kommunen og bydelene i mange tilfeller må ty til dyre og dårlige løsninger med uverdige boforhold.

Vår løsning

Vi skal føre en offensiv boligsosial politikk med mål om å hindre bostedsløshet, styrke bomiljøene, sikre flere kommunale boliger i hele byen og motvirke segregering. Vi skal samarbeide tettere med ideelle organisasjoner og prioritere trygge bomiljøer, trivsel og fellesskap i kommunale boligområder.

Oslo Arbeiderparti vil:

- innføre en boligsosial strategi for Oslo
- gjennomføre en kraftig flerårig opptrapping av Oslobyggs kapasitet for vedlikehold og fremskaffing av nye kommunale boliger, samt innfri målsetningen om å flytte inntil 1500 kommunale boliger for å sikre bedre geografisk spredning i byen i løpet av de neste 15 årene
- gi særlig prioritet til barn og unge i kommunale boliger, og styrke bomiljøarbeidet med særlig vekt på bedre barnefamiliers boforhold og trygghet
- kartlegge hvordan flere kommunale leietakere kan få mulighet til å kjøpe boligen de bor i

Nye boformer og et tryggere leiemarked

Utfordringen

Oslo trenger flere boliger og et bredere spekter av boformer som møter ulike behov gjennom livet. Samtidig er leiemarkedet dyrt og uforutsigbart for mange. Unge, studenter, førstegangsetablerere, eldre og personer med lav inntekt opplever at det er vanskelig å finne stabile og rimelige boliger. Korttidsutleie, høye leiepriser og få alternativer mellom ordinær leie og tradisjonelt boligkjøp gjør utfordringene større.

Vår løsning

Vi skal gjøre boligmarkedet mer inkluderende gjennom flere seriøse utleieboliger, sterkere rettigheter for leietakere og utvikling av nye bolig- og finansieringsmodeller. Oslo kommune skal være en aktiv pådriver for innovative løsninger som gjør det mulig for flere å etablere seg i byen, bli boende gjennom ulike livsfaser og leve trygt og selvstendig lenger i eget hjem. Vi vil samarbeide med ideelle aktører, næringslivet og staten for å skape flere rimelige, aldersvennlige og bærekraftige boliger.

Oslo Arbeiderparti vil:

- ta initiativ til et tiårig boligprogram for ombruk av eksisterende bygg og bygging av nye boliger for studenter, eldre, enslige og personer med behov for kollektive boformer, med vekt på livsløpstilpassede og aldersvennlige løsninger
- tilrettelegge bedre for alternative eieformer, som deleie og leie-til-eie-ordninger, med oversiktlige kostnader og forutsigbare vilkår for å øke eierandelen og selge boligen
- legge til rette for flere aldersvennlige boformer med universell utforming, fellesskapsløsninger og mulighet for å motta helse- og omsorgstjenester i eller nær boligen
- samarbeide med eiendomsaktører og fagmiljøer om å utvikle mål og kriterier for sosial bærekraft i reguleringsplaner, som et alternativ til absolutte minimumskrav

- bidra til etablering av en boligstiftelse eller annen ikke-kommersiell aktør for bygging og forvaltning av allmenne utleieboliger
- øke bruken av tilvisningsavtaler i samarbeid med Husbanken, som gir kommunen rett til å tildele leietakere til en andel av boliger hos profesjonelle utleieaktører
- jobbe opp mot staten for å styrke leietakernes rettigheter på leiemarkedet, og styrke samarbeidet mellom kommunen og leieboerorganisasjoner
- styrke kontrollen med utleiepraksis for å sikre at leiekontrakter og boforhold er lovlige og i samsvar med tekniske krav
- jobbe for at kommunen skal kunne regulere korttidsutleie som Airbnb slik at dette ikke fortrenger ordinære eie- og utleieboliger
- styrke innovasjonsarbeidet gjennom tydeligere organisering (f.eks. FutureBuilt), og bruke virkemidler for å belønne kvalitet, sambruk og klimahensyn
- sette tydelige mål for gjenbruk i kommunale prosjekter, og utvikle foregangsprosjekter
- åpne for bygging av Hagehus, som en rimelig, miljøvennlig og inkluderende boform

Klima, natur og den grønne byen

Oslo skal være verdensledende i arbeidet med å løse klima- og naturkrisen. Vi skal kutte utslipp, stanse naturtap og utvikle byen innenfor naturens tålegrenser. Hensynet til klima, natur og framtidige generasjoner skal ligge til grunn for utviklingen av byen, og vi skal gjennom en rettferdig omstilling skape nye muligheter for både innbyggere og næringsliv. Slik skaper vi et grønnere Oslo med plass til både mennesker, natur og framtidig verdiskaping.

Natur og friluftsliv tett på folk

Utfordringen

Oslo vokser, og presset på naturen øker. Naturtap truer artsmangfoldet, svekker økosystemene vi er avhengige av og gjør byen mindre robust mot klimaendringer. Det er også et tap for folk som bor i Oslo når naturen bygges ned, naturopplevelser blir færre og kommende generasjoner får færre muligheter til å oppleve et rikt plante- og dyreliv. Oslofjorden er også i en alvorlig miljøkrise, med sviktende bestander, tap av viktige naturtyper og forurensning som truer livet i fjorden og folks tilgang til den. Alnaelva, som er en viktig tilførselselv til indre Oslofjord, preges fortsatt av forurensning og dårlig vannkvalitet, som bidrar til utfordringene i fjorden.

Skal Oslo være en grønn hovedstad også i framtiden, må vi ta bedre vare på naturen, sikre tilgang til grønne områder og legge byutviklingen innenfor naturens tålegrenser.

Vår løsning

Vi skal stanse tapet av natur, ta bedre vare på sårbar natur og biologisk mangfold, restaurere ødelagte naturområder og gjøre naturen mer tilgjengelig for folk i hele byen. Vi skal også ta en lederrolle i arbeidet for å redde Oslofjorden. Det innebærer blant annet å styrke innsatsen for Alnaelva og andre vassdrag som påvirker tilstanden i fjorden. Naturhensyn skal være et grunnleggende premiss for byutviklingen, Oslo skal gå foran i gjennomføringen av den internasjonale naturavtalen og være en foregangsmodell for øvrige norske kommuner.

Oslo Arbeiderparti vil:

- styrke naturforvaltningen gjennom en kommunedelplan for naturmangfold, bedre kartlegging av naturverdier, naturregnskap og naturbank, med mål om arealnøytralitet og at Oslo skal bli naturpositiv innen 2035
- drive en aktiv natur- og skogforvaltning gjennom restaurering av ødelagte natur- og våtmarksområder, varig vern av urskog og restaurering av myr
- styrke arbeidet mot skadelige fremmede arter og hindre videre spredning
- være en pådriver for nødvendig innsats for Oslofjorden regionalt og nasjonalt
- styrke arbeidet for levende vannmiljøer gjennom rensing av avløpsvann, restaurering av tareskog og ålegressenger, opprydding av marin forsøpling, åpning av elver og bekker og styrket vern langs vassdragene
- gjennomføre en særskilt innsats for Alnaelva som en del av arbeidet med å redde Oslofjorden, gjennom bedre vannkvalitet, redusert forurensning og styrking av elva som natur- og friluftsområde
- utrede etablering av et nytt snøsmelteanlegg med rensing for å redusere utslipp og avrenning til Oslofjorden

- legge til rette for tilbakeføring av laks og sjøørret og gjøre det enklere å fiske i Oslos vann, elver og bekker
- bruke naturbaserte løsninger som økt satsing på prosjektet Oslotrær, parker og åpne bekker for klimatilpasning, overvannshåndtering og bedre bymiljøer
- ta vare på og videreutvikle kolonihager, parsellhager og skolehager, og legge til rette for mer urbant landbruk
- sikre tilgang til natur og grønne områder i hele byen gjennom flere turstier, naturveier og inkluderende friluftslivstilbud

En by som leder an i det grønne skiftet

Utfordringen

Oslo har redusert utslippene betydelig, men de største kuttene ligger fortsatt foran oss. Samtidig krever en elektrifisert by mer energi, utslippsfri transport og en mer sirkulær ressursbruk. Omstillingen må skje på en måte som gjør det enkelt for innbyggere, næringsliv og kommunen å bidra.

Vår løsning

Vi skal kutte utslippene videre gjennom tre hovedgrep: mer ren energi, raskere elektrifisering og en mer sirkulær bruk av ressursene våre. Oslo skal være verdens ledende klima- og miljøby, gå foran i utviklingen av løsninger andre byer kan lære av, og være Norges ledende by for grønn kompetanse med sterke fagmiljøer og fagfolk som driver omstillingen framover. Klimabudsjettet skal fortsatt være byens viktigste styringsverktøy, og klimaarbeidet skal bidra til nye arbeidsplasser og økt verdiskaping.

Oslo Arbeiderparti vil:

- redusere byens klimagassutslipp med 95 prosent innen 2030
- videreføre og videreutvikle klimabudsjettet som styringsverktøy
- ferdigstille CCS-anlegget på Klemetsrud og finne en langsiktig løsning for Haraldrud
- få på plass en helhetlig energiplan for Oslo kommune
- øke lokal energiproduksjon gjennom fornybar energi, nærvarme og energieffektivisering i boliger, næringsbygg og kommunale bygg
- redusere utslipp fra bygg- og anleggsvirksomhet gjennom fossilfrie maskiner, materialkrav og økt gjenbruk
- stille strengere krav til ombruk, materialgjenvinning og klimavennlige materialer i kommunale bygge- og anleggsprosjekter
- stille kommunale tomter til midlertidig disposisjon for organisert gjenbruk av byggematerialer
- sikre at Oslo Havn når målet om å bli tilnærmet utslippsfri
- styrke sirkulærøkonomien gjennom støtte til gjenbruk, ombruk, reparasjon og nødvendig infrastruktur for sirkulære verdikjeder
- fjerne avgiften på bygg- og oppussingsavfall og gjeninnføre gratis levering ved kommunale gjenvinningsstasjoner
- utrede å dele ut gratis poser til restavfall for god avfallshåndtering
- legge til rette for flere lavterskel Rusken-aksjoner

Næringsliv, innovasjon og kultur

Oslo skal være en by som tiltrekker nye ideer, sterke fagmiljøer og et mangfold av arbeidsplasser. Et moderne næringsliv krever gode rammer, samarbeid mellom kommunen og bedrifter, og støtte til gründere, små virksomheter og innovative prosjekter.

Kompetanse og arbeidsplasser for framtiden

Utfordringen

Oslo er avhengig av høykompetente fagmiljøer og sterke fag- og håndverksmiljøer, og vi vet at mange bedrifter i dag sliter med å finne arbeidskraft, kompetanse og arealer til industri, håndverk og produksjon. Når arbeidsplassintensive virksomheter presses ut av byen, mister Oslo arbeidsplasser, kompetanse og verdiskaping.

Vår løsning

Vi skal føre en aktiv næringspolitikk som kobler utdanning, forskning, innovasjon og arbeidsliv tettere sammen. Vi skal være en attraktiv utdanningsby, styrke tilgangen på kompetanse, legge bedre til rette for etablering og vekst i nye og eksisterende bedrifter, og sikre plass til industri, håndverk og produksjon i byutviklingen. Slik bygger vi flere arbeidsplasser og et mer mangfoldig næringsliv i hele Oslo.

Oslo Arbeiderparti vil:

- styrke Fagskolen Oslo med flere fagskoleplasser og tettere samarbeid med videregående skole og arbeidslivet
- styrke satsingen på gründerskap og innovasjon for å skape flere arbeidsplasser og ny verdiskaping i Oslo
- koble utdanningsinstitusjoner, oppstartsbedrifter, industribedrifter og innovasjonsdistriktene Hovinbyen Sirkulære Oslo, Oslo Science City og Punkt Oslo tettere sammen for å styrke kompetanseutvikling og verdiskaping
- regulere inn areal for lettindustri, håndverk, verksteder, småskalaproduksjon og produksjonsmiljøer uten stor miljøbelastning i byutviklingen, blant annet i Hovinbyen, og de siste byggetrinnene i Fjordbyen
- ivareta eksisterende produksjonsvirksomheters behov i arealreguleringer og ved endringer av veg- og gateanlegg

Levende byliv, handel og reiseliv

Utfordringen

Handel, servering og reiseliv er viktige for arbeidsplasser, verdiskaping og levende byområder. Samtidig møter næringene økte kostnader, endrede forbruksvaner og sterk konkurranse om kunder, besøkende og investeringer. Det fører til tomme lokaler, mindre aktivitet og et svakere byliv flere steder i byen. Samtidig er det store forskjeller mellom ulike deler av Oslo. I flere områder i ytre by etableres det for få arbeidsplasser, handels- og servicetilbud, noe som svekker lokale sentre og gjør at verdiskaping, arbeidsplasser og aktivitet konsentreres i for få områder.

Vår løsning

Vi skal styrke både sentrum og lokalsentrene som motorer for arbeidsplasser, verdiskaping og byliv. Vi skal legge til rette for handel, servering, kultur, reiseliv og nye etableringer i hele byen, slik at flere bydeler får et sterkere næringsliv, flere arbeidsplasser og levende møteplasser nær der folk bor.

Oslo Arbeiderparti vil:

- innføre Oslometeren, hvor første meteren med uteservering er gratis og søknadsfri, og utvide sesongen for uteservering
- styrke samarbeidet mellom gårdeiere, næringsliv og kommune for attraktive handlegater og levende byområder
- jobbe for at kunnskaps- og etablererprøvene for serveringsbransjen skal kunne tas på engelsk
- bekjempe arbeidslivskriminalitet og sosial dumping i utelivet, og vurdere å inndra eller ikke innvilge skjenkebevillingen til virksomheter som har åpenbare eller gjentatte brudd på den allmenngjorte minstelønnen.
- ha en tydelig forventning til kommunale etater om etablering av faste kontaktpunkter med handels- og serveringsnæringens organisasjoner
- sikre at handels- og serveringsvirksomhet tidlig involveres og holdes informert når betydelige byggearbeider og byroms- og trafikktiltak skal utføres der de holder til
- legge frem en strategi for økt byliv for Youngstorget og Stortorvet som ivaretar lokalt nærings- og uteliv med færre store, langvarige arrangementer
- vurdere å legge større løp og maraton i sentrum på søndager for ikke å påføre handels- og serveringsbransjen store ekstrakostnader og omsetningstap
- teste ut piloter hvor nabolag får større innflytelse på førsteetasjeaktiviteter for å sikre mer variasjon og hindre gentrifisering
- gjøre det enklere å gi bruksendringer og mindre dispensasjoner for bruk av næringslokaler på bakkeplan mot gater og byrom
- stimulere til mer næringsvirksomhet i første etasjer i ytre by
- pilotere en variant av Empty Storefront Tax, som inntreffer dersom et forretningslokale på bakkeplan står tomt i over hundre dager, og gjøre det mer lønnsomt å leie ut rimelig enn å la lokaler stå tomme
- styrke en-dør-inn-ordningen slik at arrangører av festivaler, arrangementer og kulturproduksjoner møter kommunen gjennom én koordinert inngang med rask og forutsigbar saksbehandling
- styrke samarbeidet mellom kommunen, kulturlivet, reiselivet og næringslivet om internasjonal profilering av Oslo og arbeide for flere direkteruter og bedre internasjonal tilgjengelighet til Oslo
- videreutvikle bade- og badstubyen Oslo gjennom flere helårstilbud og enklere rammevilkår

Kunst, kultur og kreative næringer som skaper verdi

Utfordringen

Oslo har et rikt kunst- og kulturliv og sterke kreative miljøer. Samtidig er den frie kunsten avhengig av rom for kunstnerisk utvikling og langsiktighet, og mange kunstnere, kulturarbeidere og kreative virksomheter opplever utfordringer med lokaler, finansiering og forutsigbare rammevilkår. Når

rammevilkårene er usikre, blir det vanskeligere å realisere nye prosjekter, skape arbeidsplasser og utvikle et mangfoldig kultur- og næringsliv.

Vår løsning

Vi skal gjøre det enklere å skape, utvikle og leve av kunst og kultur i Oslo. Den frie kunsten har en egenverdi og skal ha rom til å utfordre, utforske og skape på egne premisser. Samtidig skal vi styrke kultur som kreativ næring ved å legge bedre til rette for kunstnere, kulturarbeidere og kreative virksomheter som skaper arbeidsplasser, innovasjon og verdiskaping. Gjennom mer forutsigbare rammer, mindre byråkrati og bedre tilgang til lokaler og finansiering skal flere kunne realisere ideene sine, nå ut til publikum og bidra til et rikt kulturliv og en sterkere kulturnæring.

Oslo Arbeiderparti vil:

- gjennomgå Oslos virkemiddelapparat for næringsutvikling med sikte på å legge bedre til rette for kreative næringer
- sørge for gode og forutsigbare rammevilkår for kunst- og kulturfeltet gjennom tilgang til rimelige lokaler, enklere søknadsprosesser og mer langsiktige finansieringsordninger
- vurdere hvordan kommunens innkjøp i større grad kan bidra til utvikling av lokale kunst-, kultur- og kreative virksomheter
- sikre forutsigbare rammer og videreutvikling for sentrale kulturinstitusjoner som Oslo museum, Oslo Nye Teater og Munch-museet
- inngå flerårige intensjonsavtaler om prosjektmidler og driftstilskudd for å sikre langsiktig planlegging og trygge arbeidsplasser
- stimulere de store kulturinstitusjonene til tettere samarbeid med lokale aktører og større geografisk spredning av aktivitet

Kultur, idrett og frivillighet

Et godt samfunn bygges ikke bare gjennom arbeid, skole og offentlige tjenester, men også gjennom kultur, idrett og frivillighet. Her skapes fellesskap, mestring og tilhørighet.

Oslo Arbeiderparti vil gjøre det enklere å delta, uavhengig av økonomi, funksjonsevne eller postnummer. Vi vil styrke frivilligheten, bygge flere møteplasser og sørge for at flere får tilgang til kultur- og idrettsaktiviteter nær der de bor.

Kultur, idrett og fellesskap tilgjengelig for alle

Utfordringen

Selv om Oslo har et rikt kultur-, idretts- og fritidstilbud, er ikke mulighetene til å delta likt fordelt. Høye kostnader til utstyr, kontingenter og aktiviteter hindrer mange fra å være med. Ventelister, manglende tilgjengelighet og ulik tilgang på tilbud mellom bydelene gjør at barn, unge og voksne går glipp av fellesskap, mestring og opplevelser som betyr mye for livskvalitet og helse. Mulighetene til å satse seriøst på idrett og utøvende kunst er heller ikke like for alle unge som har ambisjoner i Oslo, noe som gjør at vi går glipp av talenter og framtidige topputøvere.

Vår løsning

Vi vil bygge en by med sterke fellesskap der alle har mulighet til å delta, bidra og høre til. Kultur, idrett og fritidsaktiviteter skal være tilgjengelige uavhengig av alder, funksjonsevne, økonomi eller hvor i byen man bor.

Derfor vil vi styrke frivilligheten, kulturskolen, fritidsklubbene, breddeidretten og lokale møteplasser. Vi vil gjøre det enklere å delta, senke økonomiske barrierer og sørge for at flere får muligheten til å oppleve vennskap, mestring og tilhørighet gjennom hele livet. Oslo skal være en by som utvikler morgendagens kultur- og idrettstalenter, uavhengig av bakgrunn og økonomi. Slik kan vi skape mindre forskjeller, sterkere nærmiljøer og et rikere fellesskap for alle.

Oslo Arbeiderparti vil:

- legge til rette for lokale møteplasser og fritidstilbud i hele byen, med en særlig satsing i levekårsutsatte områder
- bedre fritidskortordningen for å senke terskelen for deltakelse
- integrere AKS, kulturskolen, idrett og andre fritidsaktiviteter tettere i skolehverdagen slik at det blir en naturlig del av dagen for alle barn
- etablere forpliktende samarbeidsavtaler med skole, bydel og fritidsarenaer
- styrke ferie- og aktivitetstilbud i skoleferiene, slik at flere barn og unge får tilgang til meningsfulle opplevelser og fellesskap
- styrke breddeidretten gjennom økte tilskudd til drift, administrasjon og transport, og styrke rekrutteringen til idretten, inkludert satsing på Rosa sko-prosjektet, paraidrett og idretten som arena for mestring, lederutvikling og jobbmuligheter for unge
- gi bedre tilgang til idrett og aktivitet gjennom åpne skoleanlegg, flere klubbhus, langsiktig finansiering av «Åpen hall» og en dobling av antall nabolagsklubber
- legge til rette for mer egenorganisert aktivitet gjennom å holde av uteområder, utvidelse av utlånssentraler og bedre oversikt over tilbud

- prøve ut gratis utlån av tilrettelagt aktivitetsutstyr for personer med funksjonsnedsettelse i samarbeid med brukerorganisasjoner og idretten
- innføre tiltak som senker terskelen for deltakelse, som rabattordninger på kommunale bad der voksne kan ta med inntil tre barn gratis
- styrke svømmeopplæringen, særlig i områder med lave svømmeferdigheter
- styrke kultur- og aktivitetstilbud for eldre gjennom Den kulturelle spaserstokken og med å legge til rette for at eldre kan bidra og delta
- beholde Kulturskolen som en sentralisert og profesjonell enhet, styrke samarbeidet med kulturfrivilligheten, Osloskolen, AKS og KKO-feltet, og prøve ut nye modeller med faste ansettelser og piloter i levekårsutsatte bydeler
- lansere "Hele Oslo leser", en bred satsing på lesing som skal bidra til at flere barn og unge utvikler gode leseferdigheter og leseglede, i samarbeid med Deichman, skolebiblioteker og andre ideelle aktører som Litteraturhuset
- sikre et godt bibliotektilbud i hele Oslo gjennom god geografisk dekning, økt antall flerspråklige bøker for de minste og videreutvikling av meråpne bibliotek
- gjøre det lettere for kulturaktører å gjennomføre tiltak som gir flere mennesker med funksjonsnedsettelser tilgang til kulturlivet

Flere arenaer for kultur, idrett og fellesskap

Utfordringen

For mange barn, unge og frivillige mangler steder å møtes, øve, spille, trene og delta. Når det er for få arenaer for kultur og idrett, blir deltakelsen mindre og forskjellene større. Samtidig tar det ofte for lang tid å bygge nye arenaer, og mange lokalsamfunn mangler fortsatt gode møteplasser for kultur, idrett og frivillighet.

Vår løsning

Vi skal bygge flere arenaer for kultur, idrett og fellesskap i hele byen. Gjennom langsiktige investeringer og smartere bruk av eksisterende bygg skal flere få tilgang til aktivitet, kultur og møteplasser nær der de bor.

Oslo Arbeiderparti vil:

- planlegge og bygge flere idrettsanlegg i hele byen, inkludert Holmlia, Voldsløkka, Grefsen, Mortensrud og Ekeberg
- la behovsplanen for idrett være et overordnet strategisk styringsverktøy, og samordne den med skolebehovsplanen og kommuneplanens arealdel for å sikre arealer til idrett
- utarbeide en behovsplan for kulturtilbud og se arenaebehov for idrett og kultur i sammenheng
- utvikle idrettstilbudet etter både befolkningsvekst og hensynet til like muligheter for deltakelse i hele byen
- sikre at større boligprosjekter med over 200 boliger bidrar til finansiering av nærliggende idrettsanlegg gjennom utbyggingsavtaler
- etablere en modell for flere kunstgressbaner med undervarme der private finansierer investeringene, kommunen står for drift, og idretten selv fordeler spilletid
- bygge flere og mer fleksible anlegg gjennom aktivitetssaler for kultur og andre fritidstilbud i tilknytning til flerbrukshaller for idrett
- gjennomføre planleggingen og prosjektering av et bad i vest

- styrke vedlikehold og videreutvikling av anlegg, inkludert utvikling av mer miljøvennlige fyllmasser til kunstgress og utskifting av løsninger som gir redusert brukstid og økt skaderisiko
- ta bedre i bruk eksisterende bygg gjennom rehabilitering, ombruk og tilrettelegging for flerfunksjonell bruk
- etablere nye kulturstasjoner på Mortensrud og i Groruddalen
- være en pådriver og tilrettelegger for en ny stor konsertarena i Oslo
- gjøre kommunale lokaler og skolebygg enklere tilgjengelig gjennom videreutvikling av Oslonøkkelen, og fjerne praktiske og økonomiske hindre for bruk av skolelokaler utenom skoletid

Frivillighet som bærebjelke

Utfordringen

Frivilligheten skaper fellesskap over hele Oslo, men mange organisasjoner må bruke for mye tid på søknader, rapportering og administrasjon. Samtidig er tilbudene skjevt fordelt mellom ulike deler av byen.

Vår løsning

Vi skal gjøre det enklere å drive frivillighet i Oslo. Frivillige organisasjoner ser flokene i mellomrommene mellom bolig, helse, skole og nærmiljø før kommunen gjør det, og skal involveres i å definere samfunnsbehov og løsninger som de kan bidra med. Kommunen skal være en bedre samarbeidspartner og inngå flere langsiktige avtaler, slik at flere organisasjoner kan skape aktivitet, tilhørighet og fellesskap i lokalmiljøene.

Oslo Arbeiderparti vil:

- legge frem en frivillighetsmelding for Oslo.
- innføre flere lokale frivillighetskontakter som bindeledd mellom frivilligheten, bydelene og kommunen, og involvere frivillig og ideell sektor så tidlig som mulig som reelle innovasjons- og samarbeidspartnere.
- gi frivilligheten mer forutsigbare rammer gjennom enklere tilskuddsordninger, mindre byråkrati og flere flerårige avtaler.

Mangfold, likestilling og inkludering

Mangfoldet blant Oslos innbyggere er en styrke for byen og fellesskapet vårt, og må alltid vernes om og kjempes for. Oslo Arbeiderparti vil bygge et samfunn der alle får muligheten til å delta, bidra og lykkes og der forskjeller i utgangspunktet aldri blir til forskjeller i muligheter.

Likestilling, tilhørighet og deltakelse

Utfordringen

Mange mennesker i Oslo opplever diskriminering, hets og utenforskap. Rasisme, hatkriminalitet og negative holdninger begrenser mulighetene til den enkelte, og svekker tilliten mellom mennesker og undergraver fellesskapet.

Vår løsning

Arbeiderpartiet vil bygge en rettferdig by der forskjeller møtes med respekt, likeverd og nysgjerrighet. Vi vil at alle skal få bruke sine ressurser og delta i fellesskapet. Vi skal styrke arbeidet mot diskriminering og hat, sikre inkluderende offentlige tjenester og bidra til sterke fellesskap og møteplasser der alle kan delta. I Oslo skal ingen holdes utenfor, og alle møtes som likeverdige deltakere i fellesskapet.

Oslo Arbeiderparti vil:

- gjennomføre og evaluere handlingsplanen «Stolt og fri 2024–2028», og sørge for at den avløses av en ny, forpliktende og finansiert handlingsplan for kjønns- og seksualitetsmangfold fra 2029
- styrke arbeidet mot rasisme, diskriminering, hatkriminalitet og hets gjennom økt kompetanse om rasisme, diskriminering og kjønns- og seksualitetsmangfold i skolen, arbeidslivet, helse- og omsorgstjenestene og øvrige kommunale tjenester
- styrke samarbeidet mellom kommunen, politiet og skeive organisasjoner for å forebygge og bekjempe hatkriminalitet og angrep på skeive, og sikre god oppfølging av dem som rammes
- støtte møteplasser, organisasjoner og lokalt arbeid som skaper tilhørighet og fellesskap på tvers av alder, bakgrunn, religion, seksuell orientering og kjønnsidentitet, og som motvirker utenforskap, polarisering og ekstremisme
- bidra til å etablere større livssynsåpne seremonilokaler for hele byens befolkning
- styrke dialogen mellom ulike tros- og livssynssamfunn
- styrke Helsestasjon for kjønn og seksualitet (HKS) faglig og økonomisk og arbeide for bedre tilgang til helsehjelp for personer med kjønnsinkongruens
- ta initiativ overfor staten til å gi HKS en formell og nasjonalt finansiert rolle i kompetanseutvikling og kompetansespredning
- markere og bevare kunnskapen om terrorangrepene 22. juli, 25. juni og andre viktige hendelser i kampen mot hat, diskriminering og ekstremisme, inkludert å jobbe for etableringen av et nasjonalt minnesmerke etter 25. juni

En tilgjengelig by

Utfordringen

Ingen skal stenges ute fra fellesskapet på grunn av funksjonsnedsettelser eller manglende tilgjengelighet. Likevel møter mange Oslofolk fortsatt fysiske, digitale og sosiale barrierer som begrenser muligheten til å delta i arbeid, utdanning, kultur- og samfunnsliv på lik linje med andre.

Vår løsning

Vi skal bygge en by der alle kan delta på like vilkår og der universell utforming legges til grunn for all utvikling. Arbeidet for likestilling, selvbestemmelse og universell utforming skal bygge på FN-konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD). Gjennom gode tjenester, tilgjengelige omgivelser og sterkere brukermedvirkning skal alle få leve aktive og selvstendige liv.

Oslo Arbeiderparti vil:

- utarbeide en forpliktende, sektorovergripende CRPD-strategi for hele Oslo kommune som styrker rettighetene til mennesker med funksjonsnedsettelse, med særlig vekt på personer med utviklingshemming og med skole og kollektivtrafikk som prioriterte områder
- styrke BPA som et likestillingsverktøy og sikre at ordningen praktiseres og forvaltes likeverdig og er tilgjengelig for dem som har behov for den
- legge til rette for at flere kan bo i ordinære bomiljøer og delta aktivt i nærmiljøet

Ansvarlig styring av en by i vekst

Oslo vokser og endrer seg. Flere eldre vil ha behov for helse- og omsorgstjenester, samtidig som kommunen skal investere i skoler, boliger og infrastruktur. I en tid preget av teknologiske omstillinger, klimaendringer og økt internasjonal uro, må kommunen både levere gode tjenester i hverdagen og være forberedt når kriser rammer.

Oslo Arbeiderparti vil føre en ansvarlig økonomisk politikk som gir grunnlag for gode tjenester i dag og investeringer for framtiden. Vi skal sørge for at bydelsreformen sikrer desentraliserte tjenester nær folk og i tett kontakt med lokalmiljøet og styrke samfunnets motstandskraft gjennom god beredskap, tillit og fellesskap.

Oslo kommune som arbeidsgiver

Utfordringen

Oslo kommune er en av landets største arbeidsplasser og leverer tjenester som innbyggerne er avhengig av hver dag. Samtidig blir behovene større, og kampen om arbeidskraften hardere. For å lykkes må kommunen ta vare på de ansatte, bygge sterke fagmiljøer og organisere tjenestene slik at ressursene brukes best mulig.

Vår løsning

Oslo Arbeiderparti vil bygge en kommune preget av tillit, faglighet og samarbeid. De ansatte er kommunens viktigste ressurs, og de som møter innbyggerne hver dag skal ha tillit til å bruke sin kompetanse og sitt faglige skjønn. Vi vil styrke fellesskapets tjenester gjennom gode arbeidsvilkår, faste ansettelser, sterke fagmiljøer og tett samarbeid med ansatte og tillitsvalgte. Slik sikrer vi gode tjenester til alle, uavhengig av bakgrunn og økonomi.

Oslo Arbeiderparti vil:

- videreutvikle tillitsbasert styring og ledelse i kommunen i tett samarbeid med ansatte og tillitsvalgte
- beholde Oslo kommune som et eget tariffområde
- redusere unødvendig rapportering, kontroll og detaljstyring, slik at ansatte får mer tid til innbyggerne og kjerneoppgavene
- styrke arbeidet med å forebygge rasisme, diskriminering og trakassering som en del av det systematiske arbeidsmiljøarbeidet i Oslo kommune
- bygge en åpen organisasjonskultur i Oslo kommune der ansatte opplever trygghet til å bruke sin ytringsfrihet, dele faglige vurderinger og varsle om kritikkverdige forhold
- styrke arbeidet for lik representasjon og deltakelse i ledelse, styrer, råd og utvalg der kommunen utnevner eller har innflytelse
- opprette kommunale vikarpooler for å redusere bruken av bemanningsbyråer i kommunale tjenester, som i barnehager og eldreomsorgen
- styrke arbeidet med å forebygge vold og trusler mot ansatte i sosial- og omsorgstjenestene, og stille tydeligere krav til sikkerhet og oppfølging både i kommunens egne tjenester og hos private og ideelle leverandører

- gjøre oversikt over bystyrerepresentanter og byrådsmedlemmers økonomiske interesser, verv og tilknytninger, samt økonomiske ordninger for folkevalgte, lettere tilgjengelig for publikum
- unngå konsulentbruk og innkjøp på områder hvor kommunal egenregi og kompetansebygging i egen organisasjon gir mer rasjonell og helhetlig tjenestestyring
- sikre ansatte tilgang til nødvendig arbeidstøy
- sikre gode arbeidsvilkår, høy organisasjonsgrad og et sterkt partssamarbeid i hele kommunen.

En ansvarlig forvaltning av fellesskapets verdier

Utfordringen

Oslo står overfor økende behov innen skole, helse, omsorg og kollektivtransport, samtidig som kommunen skal investere i framtidens velferd og infrastruktur. Kommunen forvalter også store verdier gjennom selskaper, eiendommer og innkjøp. Det krever både en rettferdig finansiering av fellesskapet og en kommune som bruker ressursene bedre, blant annet gjennom mer langsiktig og helhetlig planlegging og dimensjonering av offentlige tjenester.

Vår løsning

Vi skal føre en ansvarlig økonomisk politikk der fellesskapets ressurser brukes der de gjør mest nytte. De sterkeste skuldrene skal bære de tyngste løftene, og kommunens økonomiske virkemidler, eierskap og innkjøpsmakt skal brukes aktivt for å styrke velferden, fremme grønn omstilling, sikre et seriøst arbeidsliv og bidra til verdiskaping i byen.

Oslo Arbeiderparti vil:

- innføre en moderat eiendomsskatt som bidrar til å finansiere viktig velferd, er omfordelende og med et bunnfradrag som skjermer vanlige boliger
- innføre en overnattingsavgift fra turister på 3 prosent i tråd med besøksbidragsloven, forutsatt at Oslo oppfyller lovens vilkår
- innføre en cruiseavgift i tråd med besøksbidragsloven dersom regjeringen åpner for dette gjennom forskrift
- fordele bydelenes budsjetter etter levekår og behov, slik at tilbudet til innbyggerne ikke avhenger av hvilken bydel de bor i
- samle administrative støttefunksjoner og ha samarbeid der det gir bedre ressursbruk, sterkere fagmiljøer og mer penger til tjenestene
- gjennomgå, oppdatere og forsterke Oslo kommunes antikorrupsjonsprogram, og sikre at Oslo kommune er Norges ledende på åpenhet og integritet i bruken av offentlige midler
- beholde og videreutvikle eierskapet i strategisk viktige selskaper som Hafslund Eco, Sporveien og Ruter
- bruke kommunens eierskap til å fremme klima, bærekraft, gode arbeidsvilkår og verdiskaping, og stille krav om vitenskapsbaserte klima- og naturmål i selskaper der kommunen er majoritetseier
- føre en lederlønnspolitikk basert på moderasjon og uten bonuser, i selskaper med kommunen som hel- eller deleier og i Oslo kommune

- videreutvikle Oslomodellen med krav om faste ansettelser, lærlinger og begrenset innleie i kommunens kontrakter, og sikre et etisk regelverk som hindrer at kommunen handler med selskaper som bidrar til brudd på folkeretten
- legge til rette for at små og mellomstore bedrifter kan vinne oppdrag for kommunen

Digitalisering og teknologi for bedre tjenester

Utfordringen

Kommunens tjenester blir stadig mer digitale. Det gir nye muligheter for bedre tjenester og mer effektiv ressursbruk, men stiller også større krav til kompetanse, personvern og demokratisk kontroll. Samtidig må ingen stenges ute fra offentlige tjenester fordi de mangler digitale ferdigheter eller tilgang til teknologi.

Vår løsning

Vi skal bruke teknologi og digitalisering til tjenesteutvikling, sterkere beredskap og mer effektiv ressursbruk, slik at ansatte får mer tid til sine viktigste oppgaver og innbyggerne møter bedre tjenester. Oslo skal forebygge og håndtere kriser når de inntreffer og raskt gjenopprette normal drift. Vi vil styrke den digitale kompetansen, sikre kritiske systemer og innbyggernes data og bygge beredskap i samarbeid med staten, frivilligheten, næringslivet og innbyggerne.

Oslo Arbeiderparti vil:

- utvikle en helhetlig strategi for bruk av kunstig intelligens i Oslo kommune basert på åpenhet, sikkerhet, ansattes medvirkning og demokratisk kontroll
- ta i bruk teknologi og KI-baserte støtteverktøy i saksbehandling for å redusere unødvendig byråkrati og frigjøre tid til kjerneoppgavene
- gjennomgå bruk av KI-basert kroppsnær teknologi i kommunen og stille strenge krav til personvern, arbeidsmiljø og dokumentert nytte før teknologien eventuelt tas i bruk
- sikre at endelige vedtak som gjelder innbyggernes rettigheter, alltid tas av et menneske
- gjøre kommunale data mer tilgjengelig og styrke satsingen på innovasjon og digitale løsninger
- digitalisere arbeidsprosesser i kommunen og forenkle administrative oppgaver
- gjøre det enklere for innbyggere og næringsliv å møte kommunen gjennom bedre digitale tjenester og samordning
- sikre universelt utformede digitale tjenester og opprettholde gode alternativer for dem som ikke kan eller ønsker å bruke digitale løsninger
- vektlegge åpne standarder, god dataforvaltning og løsninger som reduserer unødvendig leverandøravhengighet

Beredskap i en urolig tid

Utfordringen

Krig i Europa, klimaendringer, ekstremvær og et mer sammensatt trusselbilde gjør beredskap viktigere enn på lenge. Når kriser oppstår, må Oslo kunne beskytte innbyggerne, opprettholde viktige tjenester og sikre at samfunnet fungerer. Samtidig kan desinformasjon, digitale angrep og

svekket tillit gjøre samfunnet mer sårbart. God beredskap handler derfor både om robuste systemer og sterke lokalsamfunn.

Vår løsning

Oslo Arbeiderparti vil styrke byens motstandskraft gjennom robuste tjenester, trygg infrastruktur og sterke fellesskap. Beredskap bygges gjennom samarbeid mellom kommunen, staten, frivilligheten, næringslivet og innbyggerne selv. Målet er at Oslo skal kunne forebygge kriser, håndtere dem når de oppstår og raskt gjenopprette normal drift.

Oslo Arbeiderparti vil:

- styrke arbeidet med informasjonssikkerhet, cybersikkerhet og digital beredskap
- styrke kommunens beredskap mot ekstremvær, strømbrudd og svikt i kritisk infrastruktur
- videreføre arbeidet med reservevannforsyning og annen kritisk beredskapsinfrastruktur
- oppgradere og bygge nye tilfluktsrom ved behov, og sikre at byens tilfluktsrom er tilgjengelig og universelt utformet
- styrke innbyggernes kunnskap om egenberedskap og gjøre det enklere for alle å være forberedt på kriser
- vurdere hvordan nye og eksisterende idrettsanlegg kan tilrettelegges for beredskapsformål ved større kriser
- etablere beredskapspunkter med informasjon, nødstrøm og alternative kommunikasjonsløsninger som for eksempel ved byens biblioteker
- utarbeide gode planer for kommunehelsetjenestens oppgaver under krise og krig, i samarbeid med relevante myndigheter

